

TRUTH 2040

Narațiuni Post-Pandemice 2040
SCENARII ȘI ARTEFACTE DIN
VIITORUL ADEVĂRULUI

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

CUVÂNT ÎNAINTE 03

**O LUME ÎN SCHIMBARE &
PRIVIND ÎN VIITOR 05**

**CONCEPTUL ADEVĂRULUI:
FACTORI DE SCHIMBARE CĂTRE 2040 08**

**AM ÎNTREBAT PESTE 100 DE EXPERȚI...
REZULTATE 15**

SCENARIILE DE VIITOR 20

PREZENTAREA GENERALĂ A SCENARIILOR 21

URMĂTORII PAȘI 33

MULȚUMIRI 34

ANEXE 35

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

Narațiuni post-pandemice 2040 – ARTEFACTE DIN VIITORUL ADEVĂRULUI

CUVÎNT ÎNAINTE

Cum a luat naștere acest proiect

„Lucrez în sectorul nonprofit de peste 20 de ani și în tot acest timp am avut șansa extraordinară de a fi expusă la o mare diversitate de proiecte, puncte de vedere, domenii, sisteme și comunități. În ultimii ani, îmi pun constant întrebări precum: Ce inițiativă ar putea avea cele mai bune rezultate pentru provocările cu care ne confruntăm? Care ar fi cel mai relevant punct de pornire? De unde, deci, să începem?”

Am avut șansa să o cunosc pe Diana Stafie în 2015, în cadrul MBA-ului de la Maastricht School of Management. Și pe măsură ce ea aprofunda, pentru sectorul de business, metodologia Foresight, făcând analize din ce în ce mai complexe despre cum va arăta viitorul, mi-am dorit din ce în ce mai mult să aducem această expertiză în sectorul nonprofit. Motivele sunt simple - teoria spune că organizațiile nonguvernamentale apar atunci când fie statul eșuează, fie piața eșuează în a oferi servicii necesare și relevante. Ultimii ani ne-au arătat o creștere a analfabetismului, o polarizare fără precedent, o confuzie (și în același timp, o puternică certitudine) cu privire la ce informații sunt adevărate... pe scurt - un eșec de a oferi instrumente și servicii educaționale adecvate pentru a echipa oamenii cu mecanisme de gândire și de luare a deciziilor potrivite perioadei în care ne aflăm...

Ideea acestui proiect a încolțit, așadar, odată cu o serie de întrebări apărute în perioada pandemiei: Cum am ajuns aici? Ce ne poate ajuta să devenim mai raționali, mai conștienți de realitatea complexă din jur, și, nu în ultimul rând, mai înțelegători unii cu alții?

Documentul acesta este un prim pas - am decis să începem cu explorarea sistemului din jurul adevărului, prin prisma ultimelor tendințe și semnale de schimbare, unele dintre ele putând fi catalogate ca fiind extreme. Mulțumim, Diana Stafie și Future Station, pentru curajul de a explora un subiect atât de complex.

Nu avem pretenția că putem înțelege într-un timp scurt acest concept - ADEVĂRUL - căruia filozofii i-au dedicat o viață întreagă. Însă pornim într-o călătorie de descoperire a tendințelor și de creionare a unor scenarii de viitor. Vă invităm alături de noi în această explorare!”

Adriana Popescu

Specialist în învățare și dezvoltare organizațională

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

Despre proiect

Pandemia a exacerbat o serie de probleme majore ale societății, mediul online devine un teren și mai fertil pentru dezinformare, manipulare, bule ideologice și răspândirea teoriilor conspirației, cu dorința oamenilor de a căuta certitudini și ideologii care să le dea un sentiment de control într-o lume VUCA (volatilă, incertă, complexă și ambiguă). Tinerii sunt un grup extrem de vulnerabil, nu dispun de instrumentele necesare pentru a naviga în această realitate complexă, riscând să devină victime ale dezinformării și extremismului. În același timp, ei sunt excelenți vectori de schimbare în rândul colegilor și familiilor lor.

Proiectul, implementat de Monomyths și Young Initiative, este construit în jurul ideilor de „Artefacte din viitorul adevărului” și propune diferite scenarii despre cum va arăta 2040. Vizionarea posibilităților – precum dezinformarea, bulele ideologice, manipularea, teoriile conspirației, stereotipurile, abordarea diversității și a drepturilor omului – ne ajută să pregătim acțiuni concrete pentru scenariul viitor preferat, pentru a crea un mâine dorit. Scenariile se bazează pe identificarea semnalelor de schimbare, a tendințelor și a incertitudinilor relevante pentru zonele de dezinformare/discriminare. Pe baza scenariilor de viitor create (și „personificate” prin artefacte), sunt identificate și implementate modalități de răspuns și pregătire. Proiectul folosește metoda Foresight, în special metodologia Artefacte din viitor, creată de Institutul pentru Viitor.

Prin instruirea ONG-urilor pentru utilizarea metodologiei generate, prin crearea unei rețele de tineri multiplicatori și prin educarea tinerilor din diverse orașe ale țării, se vor face primii pași în combaterea răspândirii dezinformării, a știrilor false, a răspândirii teoriilor conspirației, discriminării și implicit alunecării pe panta extremismului ideologic.

Proiectul „Narațiuni post-pandemice 2040 – Artefacte din viitorul adevărului” este implementat de Asociația Monomyths în parteneriat cu Young Initiative și beneficiază de un grant din partea Active Citizens Fund România, program finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014 - 2021.

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

O LUME ÎN SCHIMBARE PRIVIND ÎN VIITOR

ADEVĂRUL, spunea Oscar Wilde, este „rar și niciodată simplu”. Având în vedere tot ce s-a întâmplat în ultimii doi ani – de la propagandă și știri false despre Brexit și războiul din Ucraina până la teoriile conspirației despre pandemia de coronavirus – cineva s-ar putea întreba dacă ADEVĂRUL există. Și, mai mult decât atât, cum, și până unde ar evolua? Se pare că trăim într-o societate „post-ADEVĂR”, în care minciunile sunt tolerate și faptele considerate irelevante sau chiar incomode.

Ca urmare, adevărul nu mai este doar o întrebare filozofică, ci una culturală urgentă. Acest proiect este menit să analizeze care sunt acei factori care ar putea determina schimbarea în jurul conceptului ADEVĂRULUI privind următoarele două decenii. Suntem de părere că implicarea într-o astfel de analiză și discuție are o relevanță evidentă pentru bunăstarea tinerei generații și, eventual, și pentru sănătatea democrației. Acest studiu a fost realizat folosind metode și instrumente de **foresight** specifice în contexte participative – cu experți.

Foresight este un ingredient esențial în dezvoltarea relațiilor dintre umanitate și lumea în care trăim.

No more prizes for predicting the future, but for future preparedness.”

Diana Stafie

Fondator Future Station

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

Narațiuni post-pandemice 2040 – ARTEFACTE DIN VIITORUL ADEVĂRULUI

PENTRU CINE ESTE ACEST RAPORT?

Răspunsul este simplu...pentru toți! Acest raport prezintă o perspectivă largă asupra noțiunii de adevăr și a forțelor actuale care pot da o nouă formă acestui concept în viitor. Schimbările sociale, economice și politice, progresul tehnologic, sunt doar câteva exemple de astfel de forțe ce pot modifica cursul informației până la concretizarea acestora în adevăr sau minciună.

O înțelegere profundă a acestor factori ne poate ajuta să avem o imagine de ansamblu asupra impactului pe care aceștia îl pot avea asupra noastră, și cum am putea folosi resursele de care dispunem pentru a ne proteja de știrile false sub toate formele și riscurile sale.

Sperăm că studiul actual, împreună cu setul de instrumente care va apărea, le va oferi educatorilor, profesorilor și tuturor persoanelor a căror ocupație implică lucrul cu tineri și copii, instrumentele adecvate pentru activitățile cu aceștia, având ca principal scop pregătirea lor pentru realitatea complexă din jurul nostru...și pentru un 2040 mai bun.

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

Spot the early signs
of future change

CUVINTE CHEIE

PENTRU ACEST RAPORT

▶ **FORESIGHT**

...un proces participativ al cărui mod de operare implică scanarea orizontului și identificarea și analizarea tendințelor cu scopul de a crea mai multe scenarii de viitor. Prin utilizarea Foresight putem avea o perspectivă mai bună asupra orizontului de timp mediu-lung, și implicit, acest lucru ne-ar putea ajuta să facem față schimbărilor mai ușor.

PLANIFICAREA SCENARIILOR ◀

Planificarea scenariilor implică crearea unor ipoteze cu privire la cum ar putea arăta viitorul și la modul în care mediul s-ar putea schimba peste timp în lumina aceluia viitor. Planificarea scenariilor este una dintre cele mai cunoscute metodologii de foresight.

FACTORI DE SCHIMBARE

Când spunem factori de schimbare ne referim la diverși factori precum problemele globale, progresul tehnologic, urbanizarea sau schimbările politice, economice și sociale care ajung să producă modificări la nivelul unui întreg sistem.

ARTEFACTE DIN VIITOR

Artefactele din viitor ar putea fi obiecte (fizice/digitale) sau experiențe tangibile ale unui anumit viitor. Artefactele reprezintă transformarea detaliilor unui anumit scenariu de viitor în realitatea de astăzi.

CONCEPTUL ADEVĂRULUI ◀

Conceptul este alcătuit din mai multe elemente. De exemplu: ideologii actuale, oameni influenți sau grupuri de interese care dictează ce informații ar trebui considerate adevărate și comportamente, tendințe sau seturi de principii promovate de o societate. În cadrul conceptului de adevăr am luat în considerare 2 piloni relevanți: dezinformarea și discriminarea.

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

CONCEPTUL ADEVĂRULUI: FACTORI DE SCHIMBARE CĂTRE 2040

Analiza factorilor de schimbare relevanți pentru conceptul ADEVĂRULUI, și care pot avea un impact asupra acestuia, atât de-a lungul timpului, cât și în anul 2040, a fost întreprinsă având în vedere analiza STEEP. **STEEP este un acronim pentru societate, tehnologie, economie, mediu și politică.**

Pe următoarea pagină sunt ilustrați mai mulți factori de schimbare analizați în cadrul studiului. Acești factori au făcut obiectul unui proces de consultare cu un grup de stakeholderi constituit pentru feedback și validarea rezultatelor studiului. În urma acestui proces, participanții au considerat că cei mai importanți 5 factori care pot influența conceptul adevărului în viitor sunt:

01. Creșterea analfabetismului FACTORI SOCIALI

02. Etica tehnologiei AVANSAREA TEHNOLOGIEI

03. Economia emoțională MOTOARELE ECONOMICE

04. Inegalitatea veniturilor MOTOARELE ECONOMICE

05. Creșterea mișcărilor extremiste și a radicalizării STATUSUL POLITIC

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

CONCEPTUL ADEVĂRULUI: FACTORI DE SCHIMBARE CĂTRE 2040

- Creșterea mișcărilor extremiste și a radicalizării

- Deepfake

- Alfabetizarea media

- Fenomenul Clickbait

- Întoarcerea xenofobiei

- Conținut generat de IA

- Corectitudinea politică

- **Economia emoțională**

- Conștientizarea verificării informațiilor

- **Inegalitatea veniturilor**

- Datele ca monedă

- Era "Algocrației"

- Ascensiunea naționalismului

- **Etica tehnologiei**

- Adevărul gol-goluț; Discriminarea

- Instigarea la ură prin discurs

- Internetul spațiilor sigure

- **Creșterea analfabetismului**

- Conținut sintetic

- Mediatizarea vieții private

- Polarizare

- Cultura „anulării” / „cancel”

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

FUTURE STATION

Spot the early signs of future change

FACTORI SOCIALI

Interacțiunile umane stau la baza oricărei societăți. Oamenii fac schimb de idei, împărtășesc valori și credințe, acumulează experiențe, dar toate acestea în relație cu cei din jur. Indiferent dacă doresc sau nu, indivizii sunt forțați să participe la viața socială și nu pot evita contactul cu știri și imagini false, zvonuri, propagandă, campanii politice. Depinde însă de pregătirea fiecărui individ cât de bine poate face față aspectelor negative întâlnite în cadrul unei comunități sau în orice alt mediu. Mai jos am ilustrat direcțiile pe care le-am analizat ca parte a factorilor sociali:

- Cultura „anulării” / „cancel”
- Mediaticizarea vieții private
- Alfabetizarea media
- Conștientizarea verificării informațiilor
- Fenomenul Clickbait
- Creșterea analfabetismului
- Discriminarea
- Întoarcerea xenofobiei
- Instigare la ură prin discurs

În urma procesului nostru de consultație cu mai mulți stakeholderi, s-a considerat că ar fi foarte relevant să se dezvolte cât mai multe tipuri de alfabetizare (literară, financiară, digitală, emoțională, etc.) pentru ca oamenii să fie cât mai pregătiți pentru viitor.

Importanța acestui fenomen este dată tocmai de faptul că **analfabetismul, indiferent de tipul său, face dificilă sau chiar imposibilă înțelegerea unui mesaj!** Pentru ca o persoană să poată acționa, să ia decizii coerente și să distingă adevărul de minciună, trebuie să înțeleagă sensul mesajului.

Prin urmare, analfabetismul este un aspect îngrijorător. Dacă nu înțelegem un text, cum ne putem da seama de calitatea lui? Dacă nu reușim să lucrăm împreună cu tehnologia, cum putem verifica din mai multe surse dacă informațiile pe care le primim sunt adevărate sau nu? Cum am putea lua decizii raționale în loc să ne lăsăm copleșiți de emoții fiindcă nu înțelegem cum le putem gestiona? Dacă statisticile nu arată o scădere a ratei analfabetismului, în viitor am putea vedea oameni incapabili să înțeleagă mesajele care le sunt transmise și vor deveni mult mai ușor victime ale dezinformării.

Pe lângă analfabetism, există și alți factori sociali care pot schimba percepția adevărului. Întoarceți paginile către anexa 1 pentru a citi mai multe despre ele.

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

FUTURE STATION

Spot the early signs
of future change

AVANSAREA TEHNOLOGIEI

Tehnologia avansează de la an la an și nu dă semne de oprire. De exemplu, algoritmi IA pot genera acum conținut, imagini, videoclipuri, cod sau artă. Inclusiv aceste evoluții ar putea influența noțiunea a ceea ce ar însemna adevărul în viitor, motiv pentru care le-am luat în considerare în analiza noastră, așa cum este ilustrat mai jos. Tot în cadrul acesteia se regăsesc și consecințele unor astfel de progrese tehnologice.

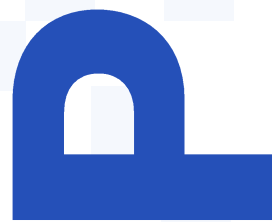

În viitor, vom mai putea face distincția între ceea ce este real și ceea ce nu este? În 2021 am văzut mai multe videoclipuri TikTok cu „Tom Cruise” mâncând o acadea și făcând să dispară un ban, videoclipuri care s-au dovedit în cele din urmă a fi false. Autorul contului „deptomcruise” a folosit tehnologia „deepfake” pentru a crea o imagine generată de computer a cunoscutului actor care efectuează trucuri de magie și se angajează într-un solo dance-off.

În urma discuțiilor noastre cu stakeholderi relevanți a reieșit faptul că aceștia văd etica tehnologiei ca o zonă majoră de influență asupra viitorului adevărului. Ei sunt îngrijorați de potențialul tehnologiei de utilizare împotriva oamenilor, inclusiv fabricarea de pornografie contrafăcută pentru șantaj, armonizarea campaniilor de dezinformare în scopuri politice sau de altă natură și o varietate de manipulări complexe pentru noi tipuri de abuz și fraudă.

Dacă tehnologia este aici pentru a rămâne, la fel ar trebui și etica!

Pentru ca lucrurile să nu scape de sub control în viitor, vom avea nevoie de principii clare cu privire la modul în care ar trebui să avanseze sau să fie utilizată tehnologia. Acest lucru pentru a crea un mediu sigur pentru oameni în care orice tip de vătămare nu va fi permis. Dacă doriți să înțelegeți mai multe despre tehnologie și despre cum poate afecta adevărul, aruncați o privire peste anexa 2.

MOTOARELE ECONOMICE

Economia este un capitol complex, însă în această analiză am ales să ne axăm pe acei factori economici ai schimbării care ar putea avea un impact semnificativ asupra conceptului adevărului în 2040. Astfel de factori sunt ilustrați mai jos.

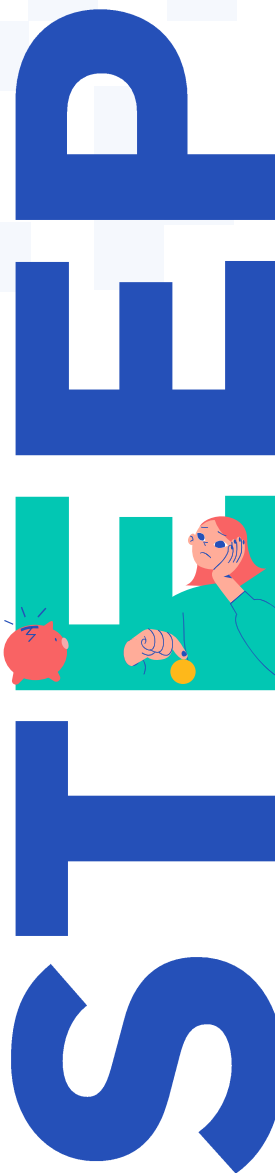

În urma procesului nostru de consultare a stakeholder-ilor, următorii doi factori au fost considerați prioritari: inegalitatea veniturilor și economia emoțională. Prima face referire la șansele inegale ale oamenilor de a avea acces la resurse deoarece nivelul de trai nu le permite. Cu cât o persoană este mai informată, cu atât sunt mai mari șansele ca aceasta să facă alegeri mai bune în selectarea informațiilor. În ceea ce privește economia emoțională, aceasta este considerată o fază următoare a economiei atenției.

Emoțiile pot fi uneori înșelătoare și pot îndepărta oamenii de ideea verificării informațiilor, încurajându-i să se bazeze pe instinct. Funcționează pe principiul „nu am nevoie să știu mai multe detalii, ceea ce simt este suficient”, sau „daca adevărul doare, prefer să nu mă mai gândesc și să fiu atent la altceva care îmi aduce bucurie”. Exemplele sunt câteva moduri prin care adevărul poate suferi după întâlnirea cu emoțiile noastre.

Acestea fiind spuse, emoțiile pot fi dificile și adesea ne pot conduce în loc să le conducem noi. Companiile care au creat un model de business bazat pe emoțiile și datele consumatorilor și-au dat seama de acest lucru. Cu fiecare click pe internet, lăsăm în urma noastră tot felul de informații despre noi. Informații care sunt folosite pentru a ne contura profilul psihologic și a primi conținut personalizat cu scopul de a face ecranele să ne capteze atenția cât mai mult posibil și să ne facă să dăm răspunsuri emoționale. Dar pe viitor va fi important să existe o limită clară în ceea ce privește utilizarea și protecția datelor, plus confidențialitatea personală.

Alți factori economici relevanți pentru conceptul adevărului în viitor pot fi găsiți în anexa 3.

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

Cum poate influența mediul adevărul? Poate nu în mod direct, însă, printr-o relație de interdependență cu alți factori precum inegalitatea veniturilor, migrația și xenofobia, mediul ajunge să joace un rol important în definirea adevărului.

Atunci când vorbim despre mediu ne referim și la elemente precum accesul la resurse și cultură. Prima contribuie la dezvoltarea cunoștințelor și abilităților care pot fi folosite pentru o mai bună înțelegere a fenomenelor care ne înconjoară, în timp ce a doua însumează valori și credințe în funcție de care suntem mai mult sau mai puțin deschiși în fața schimbării sau a altor culturi.

Câteva dintre ideile apărute în timpul discuțiilor cu stakeholderi relevanți sunt următoarele:

- Natura este putere (economică și socială): mediul a devenit o monedă pentru putere și în viitor, cei care au în jurul lor un mediu verde, sănătos, durabil și echilibrat vor avea mai multă putere
- Asigurarea unei tranziții juste către o economie verde – un proces în care toți actorii trebuie să lucreze împreună: companiile private, instituțiile de stat și cu siguranță și societatea civilă (mai multe informații găsiți la [Boston Consulting Group, Nov 2022](#))
- La un nivel mai personal, un alt aspect important poate fi legat de faptul că omul pierde legătura cu natura și devine din ce în ce mai activ în medii virtuale și pe dispozitive, acest lucru ducând la probleme de sănătate mintală pe termen mediu, izolare, apoi extremism și toate celelalte aspecte politice și sociale menționate anterior

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

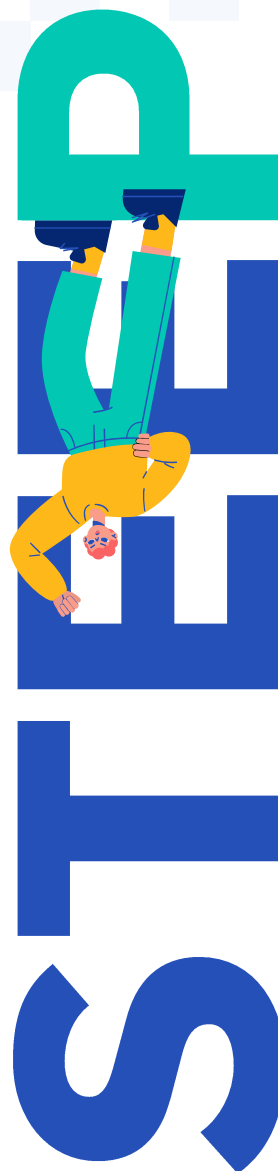
**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

STATUSUL POLITIC

Politica este și va rămâne un subiect de discuție plin de controverse asta deoarece miza este foarte mare dacă ne referim la puterea pe care o deține câștigătorul. La fel, evenimentele politice sau legile care apar în timp împart adesea oamenii în mai multe tabere, fiecare având propria părere pe care o consideră a fi cea corectă. Tocmai **pentru că evenimentele legate de această sferă trezesc tot felul de emoții contradictorii, politica este și domeniul în care adevărul suferă cele mai multe schimbări.** Acum întrebarea care rămâne este, ce putem face pentru a distinge adevărul de propagandă și dezinformare? Când am explorat viitorul adevărului, am identificat mai mulți factori care ar putea influența dezvoltarea acestui concept:

Ca răspuns la acțiunile politice, apar mișcările extremiste și radicalizarea, pentru schimbarea în mare sau chiar completă a modului în care sunt tratate anumite subiecte politice. Dar trebuie avut în vedere faptul că aceste grupări îngreunează și mai mult procesul de identificare a adevărului din cauza fluxului mare de informații și a dorinței lor de a fi cât mai vizibile. Aceste aspecte au fost considerate de mare relevanță pentru stakeholderii consultați în cadrul acestui proiect.

De asemenea, vrem să menționăm că un rol important în aceste mișcări îl joacă elitele, adică oamenii care au puterea de a schimba lucrurile, fie că vorbim de acțiuni propriu-zise sau de opinii ale altor persoane. Cu cât discursul elitelor este mai ușor de înțeles de către oameni, cu atât vor simți că rezonază mai bine cu ideile prezentate de acești lideri. În același timp, indivizii sunt cei care dau putere elitelor sprijinindu-le. Așa că, pentru a înțelege mentalitatea unor oameni, a unei culturi, ideile și aspirațiile lor, este important să analizăm elitele acelor locuri. Cine sunt ei, ce au de spus și care este puterea lor de influență.

Ascensiunea naționalismului, political correctness și era „Algocrației” sunt, de asemenea, alți factori de schimbare ce au legătură cu statusul politic și pot îngreuna identificarea adevărului. Cum? Să vedem ce spune anexa 4.

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

AM ÎNTREBAT

PESTE 100 DE EXPERȚI...

În luna noiembrie a anului 2022 am aplicat un chestionar online pentru a afla părerile mai multor experți (profesioniști care sunt direct implicați în lucrul cu tinerii) cu privire la anumite aspecte legate de viitorul adevărului.

Chestionarul poate fi găsit [aici](#).

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

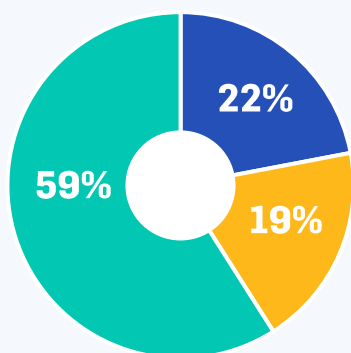
Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

REZULTATE

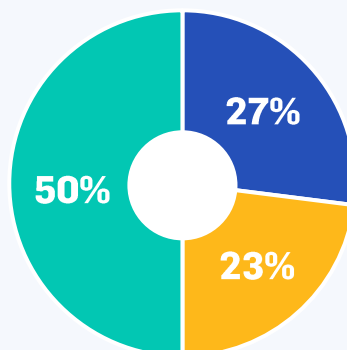
● Mai răspândite decât în prezent

● La fel ca în prezent

● Mai puțin răspândite decât în prezent

Cât de răspândite crezi că vor fi știrile false (fake news), teoriile conspirației și dezinformarea (în social media și nu numai) în anul 2040, în România?

Crezi că tinerii vor fi capabili să distingă informațiile adevărate de informațiile false în România anului 2040?

● Mai mult decât în prezent

● La fel ca în prezent

● Mai puțin decât în prezent

Pentru mai multe rezultate vedeți anexa 5.

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

FUTURE STATION

Spot the early signs
of future change

REZULTATE

Care ar fi cea mai surprinzătoare/“out of the box” viziune pe care ți-o poți imagina atunci când te gândești la cum ar putea arăta viitorul ADEVĂRULUI la orizont 2040?

„Poate vor exista algoritmi/software sau pur și simplu o formula de a stabili/calcula adevărul, tot bazată pe inteligența artificială.”

„Prin educație, acceptăm toate adevărurile, pentru că diversitatea oferă șansa de a vedea adevărul în toată complexitatea sa.”

„Să avem...o IA integrată într-un dispozitiv (telefon/ceas) care să ne avertizeze în legătură cu potențialul FALS.”

„ADEVĂRUL din 2040 ar putea fi că tot ceea ce știm este greșit. Că universul este de fapt o simulare pe calculator, iar noi trăim într-o realitate virtuală. Aceasta ar fi o viziune surprinzătoare a viitorului ADEVĂR.”

„Ar fi foarte surprinzător să vedem că, prin acțiunile pe care le întreprindem în prezent, să vedem o lume care are încredere în știință și un simț critic suficient de dezvoltat încât să discearnă între adevăr și fake. De ce nu, campanii de educare permanentă a populației prin grupuri de acțiune locale?”

„La nivel general: sisteme și organizații de fact checking bine stabilite și automatizate.

La nivel personal: obiceiuri bine implementate de verificare cel puțin a informațiilor care par exagerate.”

„Adevărul va deveni obiect de studiu, ca domeniu de specialitate de tip vintage, pentru că în 2040 formele post-adevărului și adevărului relativ vor fi la putere.”

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

Narațiuni post-pandemice 2040 – ARTEFACTE DIN VIITORUL ADEVĂRULUI

„Să nu mai existe deloc fake news.”

„Adevărul va fi subestimat într-o măsură mai mare decât în prezent. Acesta va fi din ce în ce mai asociat cu perspectiva personală, actualizând posibilități multiple de "adevăr".”

„Să nu se mai pună problema ce e adevăr și ce nu...Să fie totul verificat și validat... Să nu mai existe îndoiala încrederii în ce e adevărat.”

„Oamenii vor "funcționa" mult mai mult prin prisma realității virtuale (social media, VR, etc) și nu vor crede decât ceea ce vor afla din aceste medii și nu de la alte persoane din jurul lor.”

„Cred că și information overload e o formă de îngreunare a informării. Nu e dezinformare, dar duce la lipsa informării. Teoretic, oamenii pot ajunge la adevăr, doar că există o cantitate imensă de informații pe care trebuie să o analizeze. Poate va exista un soft care să analizeze și sintetizeze informațiile, să le claseze în funcție de calitate, relevanță.”

„Generațiile viitoare vor fi mult mai informate iar pentru a distinge adevărul atunci când aceste informații nu sunt clare, mă gândesc că ar putea exista o inteligență artificială, unde poți introduce întrebarea și care va face niște analize complexe și va putea spune gradul de adevăr al informației căutate.”

„Realitatea virtuală și inteligența artificială vor conduce lumea.”

„Ar putea să existe o aplicație care să ne ajute să distingem adevărul de dezinformare. Cu argumente. Din surse multiple și de încredere.”

„Oamenii vor fi nevoiți să plătească pentru a afla adevărul în orice domeniu.”

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

Narațiuni post-pandemice 2040 – ARTEFACTE DIN VIITORUL ADEVĂRULUI

REZULTATE

Dacă ar fi să te pui în „papucii” unui om care lucrează cu tinerii, ce acțiuni crezi că pot fi luate pentru a contribui la înfăptuirea unui scenariu de viitor optimist?

Cele mai frecvente răspunsuri fac referire la...

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

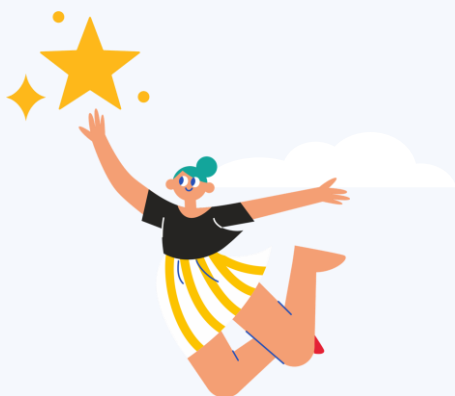

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

Narațiuni post-pandemice 2040 – ARTEFACTE DIN VIITORUL ADEVĂRULUI

SCENARII DE VIITOR

În paginile următoare vă propunem diferite scenarii despre cum ar putea arăta conceptul adevărului în 2040. Imaginarea diferitelor posibilități – cum ar fi modul în care vor arăta dezinformarea, influencerii, ideologiile, manipularea, teoriile conspirației, stereotipurile, abordarea diversității și a drepturilor omului – ne ajută să pregătim acțiuni concrete pentru viitorul dorit.

Future Station a dezvoltat un cadru de scenarii de viitor 4+1, bazat pe munca lui Jim Dator – 4 futures și pe Foresight framework - Andy Hines. Aceste scenarii de viitor nu sunt menite ca predicții sau lucruri care dorim să se întâmple. Aceste variante de viitor sunt concepute pentru a arăta traiectorii alternative de schimbare și, deși niciunul dintre aceste scenarii nu se va întâmpla exact așa cum este scris, există elemente din fiecare scenariu care sunt posibile sau chiar probabil să se întâmple în viitor. Ele sunt o modalitate de a înțelege dinamica care modelează viitorul.

O parte din fiecare scenariu este și o scurtă narațiune despre o zi din viața Mihaelei și a lui Ovi, 2 prieteni (și cetățeni ai lumii) care se bucură de perioada vârstei de 20 de ani. Ei ne invită să reflectăm asupra mai multor ipoteze posibile despre viitor.

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

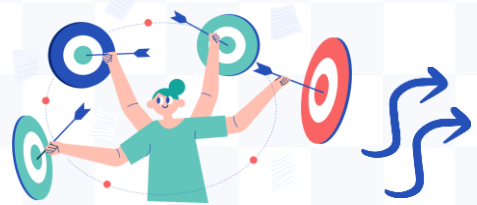
Spot the early signs
of future change

Narațiuni post-pandemice 2040 – ARTEFACTE DIN VIITORUL ADEVĂRULUI

PREZENTAREA GENERALĂ A SCENARIILOR

★. THE LAND OF DREAMS

Conceptul adevărului
ajunge la forma ideală!

A BRAVE OLD WORLD

Conceptul adevărului
ajunge la un nou
echilibru! Un echilibru
între forțele concurente
care este semnificativ
diferit de cel precedent.

CTRL+SHIFT+T

Conceptul adevărului se transformă!
Conceptul existent este eliminat în
favoarea unuia nou cu un nou set de
reguli.

KEEP MAD AND CARRY ON

Conceptul adevărului își păstrează
sensul actual. Acesta este „viitorul
oficial” și este de obicei considerat cel
mai probabil.

ERROR 404

Conceptul adevărului se
prăbușește! Se destramă
sub greutatea forțelor
„negative”.

Adaptarea Future Station bazată pe
J. Dator 4 Futures & A. Hines Foresight Framework

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

Narațiuni post-pandemice 2040 – ARTEFACTE DIN VIITORUL ADEVĂRULUI

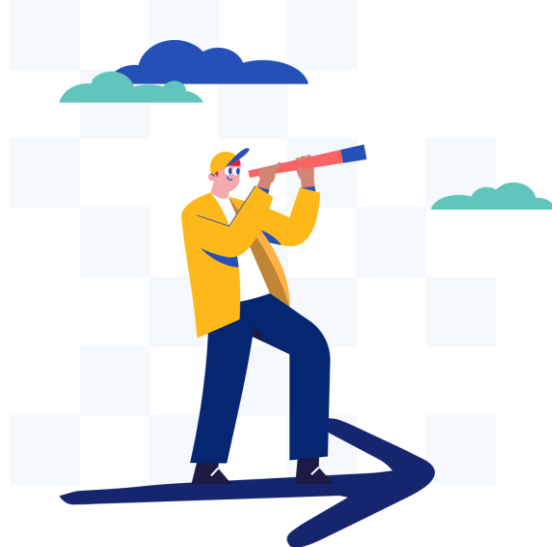
KEEP MAD & CARRY ON

Acesta este de cele mai multe ori „viitorul oficial” și de obicei considerat cel mai probabil să se întâmple. Lucrurile continuă așa cum sunt prin menținerea status quo-ului.

Acesta este un viitor în care lucrurile continuă să meargă în direcția actuală. Egalitatea de șanse și subiectele sociale sunt încă subiecte controversate. Vom vedea tot mai multe grupuri izolându-se de opinia publică, sub pretextul „corectitudinii politice exagerate”. Minoritățile sunt din ce în ce mai marginalizate de o minoritate vocală care găsește metode inovatoare pentru a-și ascunde bigotismul în spatele metaforelor și cuvintelor-cod.

Fiecare eveniment notabil este urmat instantaneu de un tsunami de teorii ale conspirației amplificate de roboți online, care cu greu pot fi controlați prin metodele de moderare folosite de marile platforme de socializare. Accesul facil la internet și la instrumente digitale este o sabie cu două tăișuri.

Încrederea în politicienii de profesie este în scădere, pe măsură ce personalitățile

cu un minim de vocabular în domeniu devin noii jucători pe scena politică. Din cauza cantității mari de conturi de social media false, informațiile reale devin o raritate, pe care doar creatorii de conținut (influenceri) o pot difuza, în emisiunile live.

Într-o epocă în care deepfake-urile și informațiile false sunt probleme cu care se confruntă întregul glob, o nouă carieră devine una dintre cele mai apreciate, și anume: demitizarea în timp real a realității. Programa instituțiilor de învățământ se modifică astfel încât să pregătească special profesioniști în acest domeniu. Oameni care să își dezvolte gândirea critică și capacitatea de a prezenta cu dovezi și cât mai clar o informație astfel încât să alunge „misterul” din jurul unui fenomen și să faciliteze altor indivizi accesul la adevăr într-un timp record.

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

O ZI DIN VIITOR

cu Mihaela & Ovi

Mihaela și Ovi sunt prieteni apropiați. Sau cel puțin așa le place să creadă. Cu toate acestea, ei trăiesc în două realități diferite.

Mihaela are o pasiune pentru muzică și încearcă de ceva vreme să câștige puțină notorietate pe scena underground românească. Tik-Tok și Discord sunt pline de artiști, muzicieni și producători. Una dintre cele mai mari probleme ale ei constă în faptul că nu își poate da seama în totalitate care dintre conturile pe care le urmărește sunt reale și care sunt roboți. Acum câțiva ani a aflat că 80% din conținutul pe care îl urmărește fie provine de la o fermă asiatică, fie este generat de IA. Într-adevăr, nu este foarte deranjată de acest lucru, dar consideră că nu trebuie să se treacă cu vederea peste faptul că astfel de conturi doar fură produsele altor persoane și le postează pe paginile lor. Mulți colegi muzicieni nu au idee cine sunt artiștii originali care interpretează melodiile din top 100 la nivel mondial.

Ovi și Mihaela se ceartă adesea pe diverse teme politice, ceea ce îl uimește pe Ovi, deoarece Mihaela nici măcar nu pare interesată de politică. Discuțiile despre drepturile oamenilor Cyber-Enhanced chiar i-au făcut să înceteze să se mai vadă atât de des. Mihaela a devenit în ultima vreme „prea de stânga”, crede Ovi. Cel puțin muzica este bună.

Ovi folosește internetul mai mult decât Mihaela și îi place să creadă că este o persoană bine informată. Știe că alegerile parlamentare sunt pe drum, și că partidul politic „POG” al streamerului de Twitch, Silviu Faiăr, are șanse semnificative de victorie, iar asta îl deranjează. În ultimii 10 ani, politicienii au devenit extrem de nepopulari și, încet, personalitățile internetului au devenit relevante pe scena politică. Asta îl deranjează și mai mult. El este la curent cu războiul din Taiwan, care este, de fapt, un război proxy între SUA și China. Știe că trebuie să navigheze pe internet ore în șir pentru a putea distinge care știri sunt reale și care sunt, de fapt, interviuri deepfake, videoclipuri de război cu imagini generate de computer sau IA în scopul cultivării like-urilor. Este obositor pentru Ovi să țină pasul, de aceea mulți dintre prietenii și cunoscuții săi au încetat să mai încerce să disemineze fluxul de informații.

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

Narațiuni post-pandemice 2040 – ARTEFACTE DIN VIITORUL ADEVĂRULUI

CTRL+SHIFT+T

Acest viitor este despre schimbarea paradigmelor către ceva transformator. Ar putea fi un eveniment puternic care modifică lucrurile în moduri imprevizibile. Astfel, sistemul actual este desconsiderat, vorbim despre pivoți, traiectorii depășite, jocul schimbat sau un nou set de reguli.

Ne aflăm într-un viitor în care Europa începe o tendință de transparență politică absolută, în care fiecare activitate este urmărită și pusă la dispoziție publicului. Concomitent, aproape toate instituțiile statului se confruntă cu aceleași standarde, ceea ce duce la un exod în masă a personajelor dubioase din pozițiile de conducere. În timp ce mulți susțin inițiativa, în diverse cercuri apare acuzația că anumite persoane folosesc videoclipuri și înregistrări pentru a-i ține ostatici pe liderii mondiali.

Pe platforme precum Telegram apare teama de a fi urmărit în orice moment, ceea ce duce la proteste. Angajații statului sunt tratați mai des cu suspiciune, în urma dezvăluirilor din ultimii ani, și mulți neagă să fie prieteni cu ei, sub pretextul că sunt ei înșiși supravegheați. Apare un nou înțeles al termenului „paznic”, acesta reprezentând oameni care își petrec cea mai mare parte a timpului urmărind

cantitatea uriașă de informații venite de pe canalele politice.

Libertatea de exprimare devine absolută, generând o conversație publică foarte zgomotoasă și neclară. Sensul se pierde în proces – doar pentru a fi găsit în bule mici. Termenul „adevărul meu” începe să fie auzit din ce în ce mai mult, în timp ce „microadevăr” devine cuvântul anului. Între timp, minciuna și discriminarea devin infracțiuni grave în ochii publicului, cerând ca celebritățile să fie taxate de fiecare dată când sunt necinstite.

Agregatorii de știri devin noii influenți politici și noii gardieni ai carierei celor aflați în poziții de putere. Tot mai multe companii, în special cele din SUA încep să adopte planul de transparență internă totală, ceea ce duce la creșterea nivelului de neîncredere în capitalism.

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

O ZI DIN VIITOR

cu Mihaela & Ovi

În ultimii ani au fost descoperite mai multe cazuri de corupție în cadrul ONG-urilor. Aceste organizații apelau la ajutorul oamenilor pentru a strânge anumite sume de bani ce urmau apoi să fie direcționate către diverse cazuri sociale sau adăposturilor pentru animale. Însă, în realitate, jumătate din banii strânși ajungeau să fie utilizați în alte scopuri decât cele promise, fapt dovedit în urma mai multor anchete efectuate de oamenii legii. Toate aceste cazuri au dus în prezent la adoptarea unei legi ce prevede transparența totală.

De când cu această lege, Ovi este pasionat de transmisiile live ale guvernului și parlamentului. Din momentul în care UE a adoptat „Transparența politică” în toate țările partenere, a apărut un grup de oameni care urmăresc tot ce se întâmplă pe scena politică (de la informații din documente oficiale până la cele oferite de camere de supraveghere sau microfoane). Informații cu ajutorul cărora creează zilnic briefing-uri cu cele mai importante evenimente.

De-a lungul a 5 ani, în România peste 50% dintre politicienii activi au fost urmăriți penal sau excluși din partidele lor, iar Ovi a fost unul dintre membrii responsabili pentru acest lucru. Chiar și angajații statului care fuseseră plasați în funcții importante de către rude au dispărut încet. Deocamdată, cea mai mare provocare este reprezentată de vidul de putere lăsat de recentul exod politic.

Mihaelei nu-i păsa de politică înainte de Directiva UE, dar în ultima vreme se confruntă cu gândul că, în curând, statul ar putea începe să o supravegheze și pe ea, în spiritul transparenței. Ea nu are nimic de ascuns, dar simte că dreptul ei la intimitate ar putea fi atacat.

În ultimul timp a început să scrie cântece despre intimitate și transparență, în semn de protest. Încet-încet, Mihaela a devenit mai atrasă de forurile extremiste libertariene cu sediul în SUA și a început să participe la proteste din București, împreună cu comunitatea locală.

De aproape un an, Mihaela și Ovi nu mai vorbesc, chiar dacă în multe alte împrejurări s-ar fi pus de acord asupra multor alte subiecte.

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

ERROR 404

Sistemul se destramă. Este o lume diferită în care apar crize, și implicit, noi începuturi care rearanjează structurile sociale. Acesta ar fi un viitor caracterizat prin scăderea relevanței a ceea ce oferă organizațiile sau instituțiile actuale sau prin eșecul de a se adapta la schimbările pieței/sociale.

Ne aflăm într-un viitor în care nimic nu funcționează așa cum ar trebui. În urma diferențelor politice și a opiniei publice, mai multe țări aleg să părăsească Uniunea Europeană. Blocul începe încet să explodeze și această instabilitate face loc liderilor extremiști carismatici.

SUA se izolează din ce în ce mai mult de restul lumii, fiind în pragul unui război civil de câțiva ani încoace. Și asta din cauza polarizării extreme, dar și pentru că tot mai multe democrații se prăbușesc și sunt înlocuite de regimuri autoritare. Alegerile își pierd sensul, alegătorii pot fi manipulați extrem de ușor, așa că apar noi sisteme de conducere care nu mai oferă drepturi politice omului de rând, considerat incapabil să decidă asupra viitorului societății. Unele dintre aceste state devin dictaturi brutale, dar altele reușesc să aibă un regim tehnocratic în folosul comunității.

În ceea ce privește fluxul de informații, este bine documentat faptul că pe internet mai multe conturi sunt conduse de roboți decât de oameni reali.

Multe dintre conturile false sunt folosite în ferme, pentru a promova campanii de marketing sau știri false. Internetul devine un vest sălbatic unde majoritatea utilizatorilor și-au găsit refugiu pe câteva platforme menite să discute idei, cum ar fi chat-ul sau streamurile live.

În caz contrar, Instagram, Facebook, Tik-Tok, Twitter și Reddit sunt dominate de conținut care nu este generat de utilizatori. Pentru mulți oameni, a nu-ți arăta fața sau a interacționa cu utilizatorii în chat înseamnă că nu ești real. Alegerile sunt dominate de controverse și informații contradictorii, până la punctul în care majoritatea alegătorilor pur și simplu își pierd interesul.

Puținele persoane vocale se pierd în zgomot, iar granița dintre online și offline devine din ce în ce mai neclară. Singurii care beneficiază sunt cei din clasa superioară a societății. Apare un decalaj mai mare între clase iar privilegiații se detașează mai mult de realitatea de zi cu zi.

Liderii carismatici ce fac promisiuni dulci de care, în final nu se țin, sunt foarte întâlniți în majoritatea culturilor. O trăsătură comună a acestora este faptul că se folosesc de speranța maselor pentru a face schimbările dorite.

Și chiar dacă nu se face la vedere, discriminarea este răspândită atât în mediul profesional, cât și în cel social. Vocile pentru unitate se pierd în marea dezinformării și propagandei, în timp ce discursul este îndreptat către toți cei care sunt viciați și judecați într-un fel. Termenul „rasism personalizat” a apărut în discursul social, fiind folosit ca un termen pentru tendința conform căreia toată lumea este judecată la un anumit nivel, bogații fiind singurii protejați.

Nu suntem în mijlocul unei apocalipse totale, totuși regresia este cronică și vizibilă în toate domeniile și aspectele sociale. Tinerii nu sunt încurajați, ci s-au înscris într-o societate din ce în ce mai uniformă, care nu lasă loc de dezvoltare, fiind mai degrabă concentrați pe supraviețuirea mecanică.

Noțiunea de justiție socială aparține trecutului, sistemul fiind singurul care este capabil să decidă, în limitele sale rigide, ce este permis și ce nu. Practic, trecerea de la stereotipuri s-a petrecut prin obligația de a adera la un set standard și rece de norme care nu permite opinii personale. Etica și logica sunt doar șoptite și oamenii au încetat să mai aibă încredere în sistem. Mai degrabă, se agață cu teamă de asta, deoarece este singura opțiune viabilă pentru a-și continua viața.

O ZI DIN VIITOR cu Mihaela & Ovi

Pentru prima dată de când s-au cunoscut, Mihaela și Ovi au avut o ceartă serioasă.

Nu s-au mai văzut de mult timp, așa că au decis să iasă împreună în oraș, așa cum făceau cândva. Din întâmplare, această întâlnire a avut loc chiar în ziua în care un membru al unui grup extremist a încercat să îl asasineze pe primul președinte transgender al SUA. Întregul subiect al unui președinte trans fusese dezbătut și discutat la nesfârșit în ultimul an, în final rămânând o problemă moartă.

Desigur, tentativa de asasinat a fost tratată diferit de presa online. Jurnalismul de stânga l-a numit un act de terorism, în timp ce aripa de dreapta nu l-a recunoscut pe președinte în primul rând. Decalajul imens dintre abordările jurnalistice s-a răspândit în public, așa cum se întâmplă de obicei, ceea ce a dus la o discuție extrem de intensă între Mihaela și Ovi.

- Iar părerea lui Ovi despre ieșirea României din Uniunea Europeană nu a ajutat cu nimic. Câteva cuvinte greșite mai târziu, Ovi a început să o înjure pe Mihaela.
- Situația nu este mai bună la nivel macro. Protestele din Germania, Italia și România după ieșirea acestora din Uniune au destabilizat o bună parte din comerțul, transportul și pacea generală a continentului. Partidele extremiste de conducere au interzis moderarea conținutului pe rețelele de socializare, sub pretextul libertății de exprimare, ceea ce a dus la un exod în masă al oamenilor care le-ar folosi pentru divertisment.

Ovi și Mihaela au încetat să mai fie prieteni. Mihaela va scrie probabil o melodie inspirată de conflictul dintre ei.

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

A BRAVE OLD WORLD

Acest viitor ar presupune o fază de saturație. În plus, generează o necesitate consecventă de adaptare la limitele interne și externe tot mai mari. Acesta este un viitor care ar necesita noi moduri de a face lucrurile. Când direcția este un nou echilibru, cum ar putea arăta viitorul adevărului în 2040?

Acesta este un viitor în care, la nivel global, un eveniment schimbă întreaga paradigmă. Este creată prima IA simțitoare și devine o parte a multor mecanisme ale umanității. Deciziile și relațiile internaționale, proiectele energetice și de infrastructură, știrile și campaniile politice, toate au integrat noua IA sub o anumită capacitate. Fluxul de informații pe care îl prelucrează este vizibil pentru toată lumea, aceasta fiind singura condiție pe care creatorii săi au impus-o la lansarea sa.

Aceștia sunt primii pași către o civilizație unită, dar asta vine și cu câteva probleme. Peste tot în lume, critici care spun că deschidem cutia Pandorei pe care nu o vom putea închide niciodată, ies la suprafață și, în ciuda îmbunătățirilor vizibile pe care le-a adus în doar câțiva ani, unele state refuză să adopte IA.

Multe rețele de socializare o folosesc în scopuri de moderare, ceea ce duce la multe dezbateri despre ce înseamnă de fapt moralitatea și etica din perspectiva unei ființe artificiale, iar programatorii OKAI sunt puși sub control de întreaga lume.

Programul primește primele cereri în căsătorie în 2040 și începem să vedem primii oameni care vor să trăiască exclusiv online, într-un metavers creat de OKAI.

De 2 ani, de când OKAI a fost pornit pentru prima dată, lucrurile au fost tensionate în anumite locuri. Prima IA simțitoare, cu acces nelimitat la cunoștințele umanității, este un motiv clar pentru ca unele state să fie tensionate. Avantajul este că întreaga conștiință a OKAI este complet accesibilă oricui ar dori să o vadă. Puțini o pot înțelege, dar măcar există transparență.

Echilibrarea unor aspecte macroeconomice oferă multor țări spațiul de respirație pentru a răspândi alfabetizarea digitală, mai multe rețele sociale și o mai bună distribuție a puterii centrale și locale. Conversația despre moralitatea și principiile sociale directe începe să devină mai concretă și putem vedea grupări de comunități care încep cu adevărat să trăiască în armonie, indiferent de clasă, rasă sau diferențe individuale.

În acești 2 ani, OKAI a fost integrată în procesele decizionale la nivel internațional, ca mediator pentru negocieri și discuții între lideri. În același timp, a venit cu o serie de propuneri legislative la nivel mondial, care sunt menite să crească nivelul de trai fără a afecta productivitatea globală. Aceștia sunt primii pași pe care îi face omenirea către o civilizație cu adevărat unită.

O ZI DIN VIITOR cu Mihaela & Ovi

Ovi a fost afectat și de activitatea OKAI. Înainte de activarea IA, el a început să aibă o carieră de succes moderat ca jurnalist online. Cu toate acestea, acum primește adesea avertismente că ar putea răspândi dezinformare. Astfel, trebuie să aducă dovezi suplimentare că ceea ce scrie este adevărat, ceea ce înseamnă un mare efort în plus pentru el în ceea ce privește cercetarea și sincronizarea. OKAI detectează, în timp real, orice informație care nu este conformă cu evenimentele pe care le observă. Majoritatea jurnaliștilor au început să se adapteze la regurgitarea informației din fluxul OKAI.

- Cu toate acestea, efectele sunt diferite la nivel individual. De exemplu, orice melodie pe care Mihaela o scrie este semnalată de OKAI ca fiind prea asemănătoare cu una deja existentă, iar marile case de discuri au integrat deja „opinia” IA în activitatea lor zilnică. Totuși, trebuie avut în vedere faptul că muzica există de sute de ani și că până în prezent au apărut o mulțime de creații muzicale. Există posibilitatea ca versurile create de Mihaela să fie asemănătoare cu altele ale unei melodii despre care poate nu știa. Fapt care duce la modificarea unor reglementări referitoare la politica de plagiat, cum ar fi ca o melodie să nu aibă un adaos de mai mult de 3 cuvinte legate similar cu cele ale unei alte piese. Așadar, OKAI se asigură că aceste creații artistice sunt originale, în timp ce noii artiști au și ei șansa de a intra pe piața muzicală.

Acum, OKAI decide ce este adevărat. Mihaela și Ovi au participat împreună la protestul împotriva OKAI.

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

THE LAND OF DREAMS

Acest scenariu este unul utopic. El întruchipează o societate în care asigurarea bunăstării cetățenilor este prioritară, o societate în cadrul căreia oamenii simt că drepturile lor sunt respectate.

Ne aflăm în cea mai bună iterație a anului 2040. După mai bine de 40 de ani, omenirea a învățat să funcționeze într-o eră cu adevărat digitală, fără a fi tot timpul în pragul autodistrugerii. ONU adoptă o serie de legi globale care controlează fluxul de știri false prin intermediul IA, fără a fi controlat în totalitate de aceasta.

Diferența dintre libertatea de exprimare și abuzul verbal este bine definită, iar etica și empatia devin subiecte importante care sunt studiate în școli. Alături de reforma din anumite ramuri ale educației, F.E.F.A. – un consorțiu de organizații axate pe educație – decide să pună bazele unui sistem global de educație gratuită la care oricine poate avea acces, însă, în același timp își dă seama că cea mai bună armă împotriva dezinformării este, în mod surprinzător, gândirea critică. Aceștia sunt primii pași pe care îi face omenirea pentru a deveni o civilizație de tip 1, când, în cele din urmă, se unește pentru o serie de proiecte menite să rezolve problemele lumii (în principal foametea, schimbările climatice și lipsa de educație).

Diseminarea corectă a informațiilor devine obișnuită, o mare varietate de instrumente fiind disponibile pentru oricine are nevoie de ele. Într-un interval scurt de timp, teoriile conspirației devin exerciții de imaginație care sunt folosite pentru distracție la petreceri sau utilizate ca expresii artistice în diferite forme de media.

Educația riguroasă, dar personalizată, lasă puține sau chiar nici o lacună pentru manipulare sau comunicare disfuncțională. Ajungem încet-încet la o maturitate colectivă care face din empatie primul instrument folosit atât în interacțiunile macro, cât și în cele personale. Decalajul dintre clase se estompează încet, fără acțiuni de autoritate, represalii din partea bogaților sau răsturnări de guverne.

După o serie de evenimente climatice catastrofale, mulți agenți de dezinformare au început să dispară, fiind confrunțați cu starea lucrurilor.

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

O ZI DIN VIITOR cu Mihaela & Ovi

Mihaela poate, în sfârșit, să facă muzică fără să fie hărțuită de casele de discuri „prădătoare”, după ce Comitetul de Etică a introdus algoritmi AI centralizați care monitorizează în mod corect conținutul la nivel mondial.

Ovi a reușit să creeze o mică platformă independentă de jurnalism care folosește resursele Comitetului de Etică Digitală în investigațiile sale.

Alături de acești primi pași în legislația globală, F.E.F.A – un consorțiu de organizații axate pe educație – au reușit să pună bazele unui sistem educațional gratuit la nivel mondial, în care fiecare copil și tânăr să aibă acces gratuit la profesori și clase. Nivelul de alfabetizare a explodat în ultimii 5 ani, ceea ce a dus la o creștere a capacității globale de diseminare.

Mihaela scrie partitura pentru toate producțiile de pe platforma lui Ovi.

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

URMĂTORII PAȘI CE URMEAZĂ?

Sperăm că această lectură v-a inspirat în diferite moduri:

- s-ar putea să vă fi oferit informații despre factorii reali de schimbare și despre tendințele (mai mult sau mai puțin) vizibile din jurul nostru;
- s-ar putea să vă fi oferit informații legate de modul în care peste 100 de profesori și oameni a căror profesie implică lucrul cu tinerii percep cum va arăta anul 2040;
- s-ar putea să vă fi ajutat să vă imaginați diverse scenarii de viitor, concretizate ca o zi din viața Mihaelei și a lui Ovi;
- ar putea demara o discuție legată de măsuri mai ample în domeniile educației și tineretului, pentru a progresa către „viitorul dorit”;
- ...și nu în ultimul rând, ar putea aprinde o scânteie de curiozitate legată de modul în care putem continua această conversație și ce urmează?

Proiectul „Post-Pandemic Narratives 2040 - ARTIFACTS FROM THE FUTURE OF TRUTH” presupune mai mulți pași de acțiune după această primă explorare:

- 1. Crearea unei echipe de persoane care să lucreze cu tineri**, care să evalueze rezultatele împreună cu aceștia și să co-creeze soluții pentru scenariul „viitorul dorit”;
- 2. Elaborarea unui set de instrumente** care să conțină metode și activități care să fie implementate cu tinerii către un scenariu pozitiv al conceptului adevărului 2040;
- 3. Mai multe alte acțiuni îndreptate atât către persoanele care lucrează cu tineri, cât și către tineret**, precum și acțiuni la nivel de politică.

Alăturați-vă nouă și rămâneți pe fază! Setul de instrumente va fi disponibil în curând.

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

Spot the early signs
of future change

MULȚUMIRI

Future Station a întreprins scanarea și analizarea tendințelor, interviurile experților și ulterior, redactarea acestui raport.

Future Station este o practică de consultanță în foresight care se angajează în activități precum planificarea strategică (scanarea tendințelor și planificarea scenariilor) sau formarea echipelor pentru realitățile viitoare. Clienții deserviți variază de la industrii precum retail, telecomunicații, servicii financiare, FMCG, energie și asistență medicală, plus ONG-uri și instituții publice.

Coordonator și autor principal

Diana Stafie

Expert IFTF

Sesiuni de calibrare cu Jake Dunagan, Director Governance Futures Lab, Institute for the Future, USA.

Contributori

Studiul include contribuțiile unor specialiști relevanți, precum Adriana Popescu, Dani Prisacariu, Diana Bordeianu, Ioana Avădani.

Grupul de experți

Am inclus de asemenea input valoros de la experți precum Vlad Dumitrescu, Laura Cireașă, Mariana Oancea, Miruna Covaci, Oana Pășălan, Octavia Borș, Călin Niță, Sorin Victor Roman, dar și alții.

Echipa de proiect

Dorim să mulțumim membrilor Asociației Monomyths și Asociației Young Initiative pentru feedback și sprijin: Adela Fenichiu, Carmen Marcu, Emilia Radu, Răzvan-Victor Sassu.

Acest material a fost realizat cu sprijinul financiar al Active Citizens Fund România, program finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014-2021. Conținutul nu reflectă neapărat poziția oficială a Granturilor SEE și Norvegiei 2014-2021; pentru mai multe informații, vizitați www.eegrants.org.

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

ANEXE

ANEXA 1 – FACTORI SOCIALI

Creșterea analfabetismului

DESPRE

A fi analfabet se reduce doar la incapacitatea de a citi și scrie? În trecut, da. Astăzi, totuși, termenul de analfabetism poate fi folosit pentru o serie întreagă de probleme și erori personale cu care ați putea avea de-a face în viață. Una dintre cea mai importantă formă este cea a analfabetismului funcțional. Într-un articol publicat de *Frontiers in Psychology*, analfabetismul funcțional înseamnă că „o persoană nu poate folosi abilitățile de citire, scriere și calcul pentru dezvoltarea proprie și a comunității. Analfabetismul funcțional are efecte negative considerabile nu numai asupra dezvoltării personale, ci și în plan economic și social”.

În prezent, există aproximativ 20 de forme de analfabetism, de la analfabetismul literar la cel digital, financiar, etc. **Mai jos urmează să prezentăm câteva tipuri de analfabetism prezente în societatea de astăzi și să vedem de ce sunt relevante pentru viitorul adevărului:**

1. ANALFABETISMUL LITERAR

...reprezintă incapacitatea de a citi sau de a scrie. Ceea ce înseamnă că persoanele care au această formă de analfabetism nu pot obține informații din surse scrise, fiind predispuse la dezinformare și nu numai. Acestea pot deveni chiar victime ale vânzătorilor comerciali, de exemplu, ajungând să plătească mai mult pentru un bun decât prețul afișat pe etichetă.

2. ANALFABETISMUL FINANCIAR

Oamenii care sunt analfabeți din punct de vedere financiar prezintă lacune în gestionarea banilor. Adesea, această incapacitate de a-și gestiona bugetul și de a economisi duce la sărăcie sau nemulțumire față de stilul de viață personal. Tot în acest caz, oamenii au tendința de a deveni victimele dezinformării, luând decizii financiare precare și cheltuind bani cu ușurință fără a verifica în detaliu dacă bunul pe care îl achiziționează într-adevăr corespunde prezentării inițiale sau nevoilor lor.

3. ANALFABETISMUL DIGITAL

...se referă la lipsa capacității de a utiliza dispozitive sau platforme digitale. Oamenii care nu au competențe digitale reușesc cu greu să comunice online, să caute diverse informații de care au nevoie sau chiar să verifice anumite fapte. De aceea, ei sunt mai predispuși la atacuri cibernetice și la știri false.

Potrivit DESI 2022, România se află pe locul 27 din cele 27 de state membre UE, ceea ce indică faptul că este țara a cărei populație este cel mai puțin pregătită digital, cu mult sub media europeană.

4. ANALFABETISM CIVIC ȘI CULTURAL

Analfabetismul cultural depinde de faptul că o persoană nu și-a cunoscut propria cultură și istoria ei. De unde vine limba pe care o vorbește, ce evenimente istorice au creat țara în care trăiește și diverse alte aspecte ale căii evolutive. De menționat este faptul că cei care sunt analfabeți din punct de vedere cultural pot fi așa și în raport cu alte culturi, fiind incapabili să înțeleagă practicile culturale ale altor țări diferite de a lor. De aici se face trecerea la analfabetismul civic și anume lipsa de implicare a oamenilor în societate. Ei nu știu sau nu înțeleg cum un cetățean sau un grup de cetățeni poate avea un impact pozitiv asupra mediului în care trăiesc.

Aceste două tipuri de analfabetism reprezintă o problemă îngrijorătoare deoarece pot da naștere xenofobiei și refuzului față de tot ceea ce este considerat „în afară”.

5. ANALFABETISMUL EMOȚIONAL

Oamenii care sunt analfabeți din punct de vedere emoțional nu sunt capabili să-și înțeleagă și să-și gestioneze propriile emoții. Mai mult, nu pot înțelege emoțiile celor din jur și de ce reacționează într-un anumit fel într-un anumit context. Asemenea persoane sunt predispuse la dezinformare deoarece reacționează impulsiv și nu își iau câteva momente pentru a înțelege și a cerceta informațiile.

DE CE ESTE IMPORTANT PENTRU VIITORUL ADEVĂRULUI?

Nivelurile ridicate de analfabetism și nivelul educațional în general sunt considerate determinanți ai unei credințe mai mari în teoriile conspirației sau știrile false.

În 2020, „770 de milioane de oameni din lume nu știu să citească sau să scrie un singur cuvânt și alte 2 miliarde de oameni se luptă să citească o propoziție”, potrivit World Literacy Foundation.

Aproape o treime (32,8%) din populația UE cu vârsta cuprinsă între 25 și 64 de ani avea un nivel terțiar de studii în 2020.

Potrivit lui Daniel David, profesor de științe clinice cognitive și rectorul Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, „unul din cinci tineri de 15 ani are abilități slabe de citire”.

CE VEDEM CĂ SE SCHIMBĂ DEJA?

Mai mult, „se estimează că aproximativ 13 milioane de copii cu vârsta sub 15 ani și aproximativ 55 de milioane de tineri și adulți cu vârsta între 15 și 65 de ani au dificultăți de alfabetizare”, conform [Literacy in Europe: Facts and figures study](#). [Scorurile PISA \(2018\)](#) arată că Estonia se află pe primul loc în Europa la citire, matematică și științe, ultimul loc fiind ocupat de Bosnia și Herțegovina.

Viitorul de referă la atacarea problemei alfabetizării pe toate fronturile. Nu ar trebui să o mai tratăm dintr-o singură perspectivă și anume să știm să citim și să scriem. Accentul se va pune și pe alfabetizarea politică, medicală, digitală, și toate celelalte forme ale sale.

BRIO este o platformă educațională DeepTech SaaS dezvoltată pentru consumul de masă, cu scopul de a ajuta elevii, părinții, profesorii și instituțiile din clasele I-XII să-și sporească performanța educațională și încrederea. BRIO, împreună cu alte 7 organizații non-profit specializate în domeniul educației au lansat [„Raportul privind nivelul de alfabetizare al elevilor din România”](#). Acesta s-a realizat pe baza rezultatelor pe care peste 47.000 de elevi din toată țara, din clasele gimnaziale, le-au obținut la testele de alfabetizare. Rezultatele astfel colectate arată că 42% dintre elevi au obținut scorul „nefuncțional”, ceea ce îi plasează pe o poziție de analfabetism, în timp ce aproximativ 20% dintre elevii care au fost testați (8% din populația școlară) se află la pragul trecerii spre „minimum funcțional”.

[The Lifelong Learning Platform](#) reunește 42 de organizații europene active în domeniul educației, formării și tineretului.

[Money Smart](#) este un program de educație financiară, aparținând FDIC – Federal Deposit Insurance Corporation, dedicat tuturor persoanelor, indiferent de vârstă, care doresc să-și îmbunătățească abilitățile financiare. Programul include [14 jocuri interactive](#) prin care oamenii pot învăța criteriile în funcție de care să ia decizii atunci când vor să facă investiții.

[Digital Citizen](#) este o platformă prin care oamenii pot accesa tutoriale, recenzii și știri despre tehnologie. Cu ajutorul acestei platforme ei pot învăța cum să se împrietenească cu tehnologia și cum să o folosească într-un mod eficient și sigur.

[Project Citizen](#) este o inițiativă prin care participanții învață despre mecanismele sistemului guvernamental și cum îl pot monitoriza/influența. Aceștia sunt împărțiți în echipe, fiecare având rolul de a identifica diverse probleme prezente în comunitate și de a găsi soluții sub forma unor politici sociale care pot fi implementate de guvern.

Alfabetizarea media

DESPRE

Educația mediatică se află în prezent într-un punct de tranziție. Este un punct de oportunitate, cu siguranță, dar este și unul de risc și pericol. Este un punct în care trebuie să fim foarte clari cu privire la obiectivele și prioritățile noastre – pentru că, dacă nu avem o direcție clară, este foarte probabil să ne pierdem drumul.

DE CE ESTE IMPORTANT PENTRU VIITORUL ADEVĂRULUI?

Imaginați-vă cine suntem dacă ne detașăm de device-urile noastre – fără smartphone-uri omniprezente sau alte dispozitive tehnologice, fără internet omniprezent, fără mesaje text, fără social media

CE VEDEM CĂ SE SCHIMBĂ DEJA?

Solutions Journalism Network – jurnalismul se schimbă. Pe lângă documentarea problemelor acesta se mai ocupă și de identificarea soluțiilor.

Fenomenul Clickbait

DESPRE

Cercetătorii de la Penn State's Media Effects Laboratory și Institute of Computational and Data Sciences au descoperit recent că titlurile clickbait – titluri care se bazează pe „trucuri lingvistice”, cum ar fi întrebări, superlative și lacune de curiozitate pentru a încuraja cititorii să facă click – nu sunt mai eficiente decât titlurile obișnuite și, în unele cazuri, au rezultate mai proaste. Deoarece știrile false sunt o preocupare pe rețelele de socializare, cercetătorii au explorat utilizarea IA pentru a identifica și bloca sistematic clickbait. Cu toate acestea, studiile sugerează de asemenea că, identificarea știrilor false cu inteligența artificială poate fi chiar mai complicată decât se anticipa. Am observat o creștere a utilizării acestor „arme”, cum ar fi: fotografiile manipulate, declarații false, propagandă de stat și videoclipuri false despre războiul din Ucraina.

Asta ar putea însemna că astfel de IA, care au fost rafinate de-a lungul mai multor decenii de schimbare a comportamentului uman, vor trebui să se adapteze continuu. Persoanele care scriu știri false pot deveni conștiente de caracteristicile care sunt identificate ca știri false de către detectoare. De asemenea, consumatorii de știri pot deveni indiferenți la anumite caracteristici dacă văd acele titluri tot timpul. Deci, detectarea știrilor false trebuie să evolueze continuu.

CE VEDEM CĂ SE SCHIMBĂ DEJA?

Detectarea clickbait-urilor prin Github – detectează titlurile clickbait folosind deep learning. Prin NLP și clasificarea textului, acest proiect își propune să clasifice un titlu drept clickbait sau non-clickbait.

Detectarea clickbait-urilor prin Count Vectoriser – această aplicație se concentrează pe clasificarea titlurilor de știri în clickbait și non-clickbait. Clickbait-urile sunt etichetate cu 1 și non-clickbait-urile cu 0. Titlurile sunt colectate de pe diferite site-uri de știri.

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

FUTURE STATION

Spot the early signs of future change

Conștientizarea verificării informațiilor

DESPRE

Pe lângă eforturile de îmbunătățire a calității jurnalistice/încrederii în jurnalism, verificarea faptelor este probabil una dintre temele cel mai frecvent discutate din lume, chiar acum. Și asta pentru că termeni precum „dezinformare” și „propagandă” sunt în creștere. Aceștia se referă la mesaje false sau înșelătoare răspândite sub masca conținutului informativ, fie sub formă de comunicare de elită, mesaje online, publicitate sau articole publicate.

În același timp, crește gradul de conștientizare a oamenilor asupra importanței verificării informațiilor din mai multe surse. Indivizii înțeleg că nu toate datele trebuie luate de la sine înțeles, așa că o mentalitate orientată spre verificarea faptelor este un plus care poate împiedica asimilarea informațiilor false și răspândirea ulterioară a acestora.

DE CE ESTE IMPORTANT PENTRU VIITORUL ADEVĂRULUI?

În viitor, verificarea și verificatorii de fapte vor trebui să se îmbunătățească și să se adapteze pentru a depăși noi modalități prin care indivizii și unele state și corporații încearcă să dezinformeze și să folosească mașini de propagandă. Vom vedea din ce în ce mai multe verificări ale faptelor realizate de inteligența artificială, învățarea automată și alte tehnologii.

CE VEDEM CĂ SE SCHIMBĂ DEJA?

[Trust Project](#) a dezvoltat primul standard global de transparență care îi ajută pe oameni să știe cine și ce se află în spatele unei știri.

[Olgetit](#) utilizează tehnologia de filtrare IA pentru a verifica un milion de articole în fiecare oră.

[Disinformation Index](#) este un instrument bazat pe web care evaluează instituțiile de știri pe baza "probabilității de dezinformare a unui anumit mijloc media". Acest sistem de evaluare va acoperi toate tipurile de media și va fi un scor în timp real.

[OpenSources](#) este o bază de date web cu surse de informații care au fost analizate în ceea ce privește reputația lor pentru producerea de știri credibile. Baza de date clasifică site-urile web astfel: știri false, satiră, părtinire extremă, teorii ale conspirației, zvonuri, știri de stat, știință nedorită, știri care instigă la ură, clickbait, procedați cu prudență, politic și credibil.

Washington Post a anunțat o extensie a Chrome și Firefox care le permite utilizatorilor să încorporeze [fact checks \(verificări de fapte\) în tweet-uri](#). BBC își extinde [proiectul de verificare/demontare a faptelor – Reality Check](#) – și lucrează cu Facebook. Alte grupuri precum [First Draft News](#), fondată în 2015 ca o coaliție de redacții și platforme de social media, lucrează pentru a îmbunătăți practicile, standardele și tehnologia pentru dezmințirea informațiilor problematice și verificarea media online a martorilor oculari.

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

Narațiuni post-pandemice 2040 – ARTEFACTE DIN VIITORUL ADEVĂRULUI

Întoarcerea xenofobiei

DESPRE

Cu toții suntem oameni și avem propriile convingeri și valori învățate de la cei din jurul nostru sau dobândite din propriile noastre experiențe. Idei care sunt trezite odată ce ne confruntăm cu ele din nou. Una dintre acestea ar putea fi legată de xenofobie, o teamă care poate fi folosită de mass-media, politicieni sau orice alți diverși actori sociali pentru a crea o stare de respingere a tot ceea ce este nou, necunoscut și aparținând altei culturi. Totuși, un aspect asupra căruia putem reflecta se referă la faptul că diferit nu înseamnă neapărat ceva greșit sau periculos. Mințile multiple cu perspective multiple pot crea lucruri frumoase și durabile. De asemenea, deoarece există această diversitate, este destul de greu să presupunem că toți străinii sunt la fel.

De la creșterea numărului de refugiați din 2015, există unele dovezi ale xenofobiei în creștere. Între 2016 și 2019, în multe țări europene, a existat o scădere a indicelui Gallup de acceptare a migrației, în funcție de faptul conform căruia oamenii cred că migrații care trăiesc în țara lor, devenind vecini și căsătorindu-se în familiile lor, sunt aspecte bune sau rele. (Esipova et al., 2020)

Un sondaj special Eurobarometru al UE28 (Eurobarometru 2018) a constatat că 17% dintre respondenți au o percepție „negativă” a „impactului imigranților asupra societății”. Migrația a devenit o problemă mai importantă după creștere. Până în vara anului 2020, când au fost doborâți pe locul doi de situația economică pandemică, europenii au considerat că imigrația este de departe cea mai importantă problemă cu care se confruntă UE.

DE CE ESTE IMPORTANT PENTRU VIITORUL ADEVĂRULUI?

În viitor, xenofobia riscă să fie unul dintre cele mai importante și persistente rele sociale din întreaga lume. Fie că vorbim de epurări etnice, conflicte tribale, facțiuni în război, ură în grup, discriminare subtilă sau retragere a legilor de echitate sub pretextul echității, rezultatele de bază vor fi aceleași.

CE VEDEM CĂ SE SCHIMBĂ DEJA?

„Ați ales să faceți din imigrant țapul ispășitor al problemelor țării, mai degrabă decât finanțatorul care ne prădă țara sau evaziunea fiscală”, a tunat liderul de extremă stânga francez Jean-Luc Mélenchon de la Adunarea Națională în iulie 2019. [...]

Partidul său La France Insoumise (Franța nesupusă) oferă o critică anticapitalistă a crizei migrației europene, acuzând politica de securitate a frontierei Uniunii Europene că stimulează atât exploatarea migraților, cât și teama de ei.

Un sondaj IRES realizat în 2019 a arătat că aproximativ 48% dintre români au considerat că este nevoie de o mișcare naționalistă în România.

Pandemia COVID-19 a fost raportată pentru prima dată în orașul Wuhan, Hubei, China, ÎN DECEMBRIE 2019. Originile virusului au condus ulterior la o creștere a actelor și manifestărilor de sinofobie, precum și a prejudecăților, xenofobiei, discriminării, violenței și rasismului împotriva oamenilor de origine și aspect din Asia de Est și Asia de Sud-Est din întreaga lume.

Adevărul gol-goluț: Discriminarea

DESPRE

Disparitatea rasială a contribuit la creșterea „wokeismului” – woke a fost adăugat oficial în dicționar în 2017 și înseamnă să fii treaz la problemele sociale sensibile, cum ar fi rasismul. În 2021, wokeismul a atins apogeul. Da, va rămâne o mișcare foarte influentă și probabil va continua să se răspândească la nivel global. În viitor, este probabil ca wokeismul să evolueze într-o subcultură răspândită în întreaga lume.

Pornind de la mișcarea Black Lives Matter, paradele LGBTQ și până la demonstrațiile care susțin egalitatea de gen, societatea începe să lupte din ce în ce mai mult cu discriminarea sub toate formele ei. Fapte care conduc implicit la apariția tensiunilor sistemului de putere și a diverselor conflicte precum cele dintre generații prin ciocnirea diferitelor perspective asupra efectelor vieții.

Ideea de „normal” începe să fie pusă la îndoială din ce în ce mai des. Ceea ce până în urmă cu câteva decenii era considerat a fi comun și acceptat de o societate, astăzi ajunge să fie considerat inacceptabil, discriminator și departe de a promova incluziunea socială. Această schimbare are drept consecință o ruptură între conservatori și progresiști cu repercusiuni sociale, politice și economice majore la nivel global.

DE CE ESTE IMPORTANT PENTRU VIITORUL ADEVĂRULUI?

Imaginați-vă o lume în care genul nu este nici un plus, nici un minus, iar oamenii își pot împlini potențialul pe baza calităților lor, nu în baza genului lor.

CE VEDEM CĂ SE SCHIMBĂ DEJA?

[Responsible Research and Innovation Networking Globally Global](#) este o rețea responsabilă de cercetare și inovare la nivel global care este aliniată la obiectivele de dezvoltare durabilă, incluzând printre acestea și egalitatea sexelor.

[RADFA](#) este o organizație non-profit condusă de femei. Această organizație este dedicată promovării diversității și cultivării leadership-ului pentru a atinge egalitatea în zonele tribale din Pakistan.

[People Like Us Hang Out \(PLUHO\)](#) este un grup de construire a comunității LGBTQ din Malaezia care se concentrează pe sprijinirea persoanelor LGBTQ prin construirea comunității, abilitare și servicii.

Black Lives Matter (BLM) este o mișcare politică și socială descentralizată care urmărește să evidențieze rasismul, discriminarea și inegalitatea care apar asupra oamenilor în funcție de culoarea pielii/tipul de piele.

MeToo este o mișcare socială împotriva abuzului sexual, hărțuirii sexuale și a culturii violului, în care oamenii își publică experiențele de abuz sexual sau hărțuire sexuală.

Instigarea la ură prin discurs

DESPRE

În limbajul comun, „hate speech” (discursul instigator la ură) se referă la un discurs ofensator care vizează un grup sau un individ, bazat pe caracteristici inerente – cum ar fi rasa, religia sau genul - și care pot amenința pacea socială. Discursul instigator la ură este în creștere la nivel mondial, având potențialul de a incita la violență, de a submina coeziunea și toleranța socială și de a provoca vătămări psihologice, emoționale și fizice bazate pe xenofobie, rasism, antisemitism, ură anti-musulmană și alte forme de intoleranță și discriminare.

DE CE ESTE IMPORTANT PENTRU VIITORUL ADEVĂRULUI?

În viitor, discursul instigator la ură va fi abordat în școli iar profesorii se vor antrena să detecteze acest tip de discurs și să-și construiască contra-discursul pe baza situațiilor. Legile care incriminează discursul instigator la ură vor trebui să se îmbunătățească, companiile private vor fi și mai implicate în contracararea acestor fapte.

CE VEDEM CĂ SE SCHIMBĂ DEJA?

Freedom2Hear - o nouă aplicație inovatoare va reduce ura și abuzul pe rețelele de socializare folosind un sistem revoluționar de filtrare online.

[Spectrum Labs](#) oferă tehnologie IA furnizorilor de platforme pentru a detecta și opri schimburile toxice în timp real.

[Centre Malaysia](#) a lansat recent un instrument de urmărire online conceput pentru a găsi discursurile instigatoare la ură în rândul internauților din Malaezia. Software-ul pe care l-au dezvoltat – numit Tracker Benci – folosește învățarea automată pentru a detecta discursul instigator la ură online, în special pe Twitter.

Cultura „anulării” / ”cancel”

DESPRE

Termenul în sine – cancel culture – este vag și a devenit un fenomen ce atrage cu sine diverse situații cu grade diferite de severitate și impact. Este în esență un boicot. „Este retragerea sprijinului financiar, a sprijinului politic, a sprijinului social, economic, adesea în cultura pop sub forma atenției unei anumite vedete media, a unei figuri politice, a unei figuri de afaceri”.

Libertate de exprimare? Este destul de dificil să ai parte de ea atunci când sentimentul pe care îl simți este unul de frică. Și de ce ajungem să simțim acest sentiment? Unul dintre motive îl constituie consecințele extreme care apar asupra oamenilor vizați de „cancel culture”. Uneori, un singur cuvânt rostit într-un anumit context este suficient pentru ca persoana în cauză să fie „cancelled” din întreaga sa viață profesională sau publică. În acest caz, mintea noastră rămâne singurul loc sigur unde gândurile pot fi expuse.

Viitorul este într-un totu despre incluziune, diversitate și echitate. Din ce în ce mai multe țări și companii private au strategii publice pentru a aborda aceste probleme. În 2020, companiile americane au cheltuit 8 miliarde de dolari pe inițiative de diversitate și incluziune.

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

Narațiuni post-pandemice 2040 – ARTEFACTE DIN VIITORUL ADEVĂRULUI

CE VEDEM CĂ SE SCHIMBĂ DEJA?

Într-un incident viral din luna mai a anului 2020, o femeie albă pe nume Amy Cooper a fost surprinsă în fața camerei sunând polițiștii și făcând acuzații false împotriva lui Christian Cooper, un bărbat de culoare care se uita la păsările din Central Park. [Ea și-a pierdut slujba în finanțe și chiar și-a predat temporar câinele unui adăpost, în timp ce internetul a catalogat acțiunile sale ca fiind rasiste.](#)

[Bibliotecile publice din New York și Denver nu elimină cărțile Dr. Seuss în baza imaginilor considerate a fi rasiste.](#)

[Actrița Gina Carano a renunțat la Lucasfilm și la agenția de talente în urma tweet-urilor controversate.](#)

[J.K. Rowling se apără după ce a fost acuzat că a făcut comentarii „anti-trans” pe Twitter.](#)

[Kanye West cumpără Parler, o platformă ce promovează libera exprimare.](#)

Mediatizarea vieții private

DESPRE

Zilele în care au existat granițe între viața privată și rețelele de socializare au dispărut. Mobilitatea dispozitivelor media și costurile reduse de acces la internet au dus la o gamă largă de probleme de confidențialitate. Viața noastră privată a devenit un câmp de luptă al giganților tehnologiei pentru tranzacționarea informațiilor, cum ar fi: permiterea urmării locației pentru direcționare, acordarea accesului la sisteme personale sensibile precum conturi bancare/autentificări pentru efectuarea unei plăți, partajarea identificatorilor biometrici unici prin scanarea feței sau amprenteii.

Aceste momente istorice pe care le trăim de aproximativ 2 ani încoace, dar și mutarea întregii noastre vieți private în online, ne-au afectat foarte mult relațiile interumane.

Nu lipsesc veștile proaste din mass-media pentru a ne capta atenția cât mai mult timp în fața ecranelor, de la o pandemie globală la războiul din Ucraina și o criză climatică iminentă. Noi cercetări sugerează că dorința compulsivă de a naviga pe internet poate duce la rezultate slabe asupra sănătății mentale și fizice.

Cercetarea numită „[Caught in a Dangerous World: Problematic News Consumption and Its Relationship to Mental and Physical Ill-Being](#)”, scrisă de profesorul Bryan McLaughlin, autorul principal al studiului și cercetător la Texas Tech University, află că 16,5% din aproximativ 1100 de persoane intervievate din SUA au prezentat semne de consum de știri „grav problematic”, ceea ce duce la niveluri mai mari de stres, anxietate și sănătate precară.

CE VEDEM CĂ SE SCHIMBĂ DEJA?

[Proton Mail](#) este un serviciu de e-mail criptat end-to-end, fondat în anul 2013 în Geneva, Elveția. Proton Mail folosește criptarea pe partea clientului pentru a proteja conținutul e-mailului și datele utilizatorului înainte ca acestea să fie trimise către serverele Proton Mail, spre deosebire de alți furnizori de e-mail obișnuiți, cum ar fi Gmail și Outlook.com.

[Privacy Dashboard](#) este literalmente un tablou de bord pentru toate lucrurile legate de confidențialitate pe dispozitivul tău Android.

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

ANEXA 2 – AVANSAREA TEHNOLOGIEI

Etica tehnologiei

DESPRE

Etica tehnologiei se referă la înțelegerea designului, implementării și utilizării IA etice și responsabile, precum și necesitatea unui set de principii puternice de corectitudine IA.

Ce s-a întâmplat când profilarea rasială a devenit digitală? Tehnologiile de recunoaștere facială, de exemplu, au fost supuse unui control din ce în ce mai mare, deoarece s-a dovedit că detectează mai bine fețele albe decât fețele persoanelor cu pielea mai închisă. De asemenea, aceste tehnologii fac o treabă mai bună când au de detectat fețele bărbaților decât cele ale femeilor. Greșelile din aceste sisteme au condus la un număr de arestări false din cauza identității greșite.

Lipsa de transparență în tehnologiile moderne a devenit o problemă reală, neavând acces și înțelegere a tehnologiei din spatele ei: blockchain, inteligența artificială sau machine learning, riscă să devină o amenințare reală. Cât de departe va merge responsabilitatea software-urilor și nu responsabilitatea proprietarilor, cine va trasa acele granițe și cât de etici vor fi acești oameni?

CE VEDEM CĂ SE SCHIMBĂ DEJA?

[Kubernetes](#) - Un sistem open-source de orchestrare a containerelor pentru automatizarea implementării, scalării și gestionării software-ului

Studiu MIT 2019 – Niciunul dintre instrumentele de recunoaștere facială de la Microsoft, Amazon și IBM nu a fost 100% precis când a fost vorba de recunoașterea bărbaților și femeilor cu pielea închisă la culoare

Amazon a interzis poliției să folosească tehnologia de recunoaștere facială Rekognition în 2020 din cauza profilării rasiale pătinoare

IBM nu va mai oferi, dezvoltă sau cerceta tehnologie de recunoaștere facială începând cu iunie 2020

Moral Machine – platformă ce adună o perspectivă umană asupra deciziilor morale luate de inteligența mașinilor, cum ar fi mașinile cu conducere automată

[Open Source Initiative](#) – o corporație non-profit cu anvergură globală, formată pentru a educa și a susține beneficiile open source și pentru a construi punți între diferitele părți ale comunității open source

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

Narațiuni post-pandemice 2040 – ARTEFACTE DIN VIITORUL ADEVĂRULUI

Deepfake

DESPRE

Deepfake nu mai este un concept nou. Cei mai mulți dintre noi poate că am auzit pentru prima dată despre acest fenomen prin mass-media și știrile pe acest subiect, în timp ce alți oameni au avut experiența neplăcută de a avea contact direct cu astfel de conținut prin binecunoscutele mesaje de hărțuire. Dar pe lângă acest caz, de câte ori am fost victime ale deepfake-ului și nu ne-am dat seama? Ceea ce vedem mereu prezentat pe ecranele dispozitivelor întruchipează oare adevărul? Destul de greu de răspuns la această întrebare când nu știm cu siguranță care este adevărul până la urmă.

Un factor care facilitează apariția deepfake-urilor este avansarea tehnologiei. Cu o simplă căutare pe internet se pot găsi mii de programe gratuite prin care astfel de imagini și filme pot fi create cu scopul de a provoca prejucii și de a produce dezinformări. Nu este de mirare că fenomenul deepfake-ului este din ce în ce mai răspândit atunci când este la îndemâna oricui să fie un creator de astfel de conținut.

Cu cât deepfake-ul este mai prezent, cu atât noțiunea de adevăr ar avea de suferit în următorii ani. În viitor, nu vom mai putea spune care informații sunt adevărate și care nu. Efectul? O stare de îndoială permanentă.

În plus, rezultatele pot fi îngrijorătoare dacă privim în sfera politică. De exemplu, în timpul unei campanii electorale se pot crea videoclipuri false care par cât mai reale la prima vedere. Aceste materiale pot conține informații absolut șocante despre candidatul advers, iar efectul final ar fi unul de polarizare. Suporterii vor spune că este un fals, alții că este adevărat, fiecare în bula lui refuzând să accepte orice altă posibilitate. Alte efecte produse ar fi apariția conflictelor între state, propagandă sau sancțiuni politice. Un bun exemplu actual de cercetare îl pot constitui videoclipurile deepfake ce au ca subiect războiul din Ucraina.

Mai multe informații despre tehnologia deepfake, cum funcționează IA și ce consecințe poate avea acest tip de conținut, găsiți aici, într-un podcast publicat de Serviciul de Cercetare al Parlamentului European.

CE VEDEM CĂ SE SCHIMBĂ DEJA?

Microsoft a lansat un nou instrument, Microsoft Video Authenticator, care are capacitatea de a analiza o fotografie sau un videoclip în timp real. În urma procesului, fiecare conținut primește un scor de încredere în funcție de care se poate determina dacă sursa este adevărată sau nu.

Internetul spațiilor sigure

DESPRE

În următorul deceniu, discursul public online va deveni mai mult sau mai puțin modelat de actori răi, hărțuire, troli și un ton general de plângere, neîncredere și dezgust.

DE CE ESTE IMPORTANT PENTRU VIITORUL ADEVĂRULUI?

Experții estimează că aceste lucruri se vor înrăutăți și că majoritatea comportamentelor manipulative de pe internet vor persista. Acest lucru va duce la o scindare a rețelelor sociale în „spații sigure” controlate și reglementate de IA, separate de zonele libere pentru toți. Unii se tem că acest lucru va afecta schimbul deschis de idei și va compromite confidențialitatea.

CE VEDEM CĂ SE SCHIMBĂ DEJA?

[ThisPersonDoesNotExist.com](https://thispersondoesnotexist.com) este un site care arată cât de realiste pot fi aceste fețe

[Google Perspective AI](#) – Utilizarea învățării automate pentru a reduce toxicitatea online

Twitter a făcut modificări pentru a ajuta la combaterea abuzului și hărțuirii utilizatorilor

Conținut generat de IA

DESPRE

Era informației a adus cu ea epoca dezinformării. Alimentată de viteza și volumul de date al internetului, dezinformarea a apărut ca un instrument insidios al competiției geopolitice de putere și al războiului politic intern.

Este folosit atât de actori statali, cât și de actori nestatali pentru a modela opinia publică globală, a semăna haosul și a distruge încrederea. IA, în special învățarea automată (ML), este gata să amplifice campaniile de dezinformare – să influențeze operațiunile care implică eforturi ascunse de a răspândi în mod intenționat informații false sau înșelătoare.

Ca referință, puteți arunca o privire peste acest articol: [A virtual army of impish cartoon pooches is waging war on Russia.](#)

CE VEDEM CĂ SE SCHIMBĂ DEJA?

Cercetător Duke de la Center for Cognitive Neuroscience – efect de adevăr iluzoriu care ar putea atrage opinii marginale și știri false în fluxul principal dacă acești algoritmi IA ar fi folosiți pentru a inunda rețelele sociale cu dezinformare și pentru a convinge publicul că aceste articole sunt veridice.

OpenAI – a dezvoltat un algoritm IA antrenat pentru a scrie articole în limba engleză

Conținut sintetic

DESPRE

Conținutul sintetic este un concept larg, care include, printre altele, utilizarea IA pentru a genera fotografii, videoclipuri sau voci deepfake. Deepfake sunt un tip de media sintetică în care o persoană dintr-o imagine sau un videoclip existent este înlocuită cu asemănarea altei persoane.

Deși actul de falsificare a conținutului nu este nou, deepfakes folosesc tehnici puternice din învățarea automată și IA pentru a manipula sau genera conținut vizual și audio cu un potențial ridicat de a înșela. Deepfakes au atras atenția pe scară largă pentru utilizarea lor în deformarea adevărului, cum ar fi știri false, modificarea filmelor porno cu imagini ale altor persoane în scopul răzbunării, farse și fraude financiare. Industria și guvernele sunt preocupate să detecteze și să limiteze utilizarea acestora. Unele țări au deja un răspuns național sau instituțiile naționale lucrează la el.

Sinteza vorbirii este o altă ramură a mediei sintetice care poate produce în mod artificial vorbirea umană. Un computer folosit în acest scop se numește „speech computer” sau „speech synthesizer”. Discursul sintetizat concatenează bucăți de vorbire înregistrată sau încorporează un model al tractului vocal și alte caracteristici ale vocii umane pentru a crea o voce complet „sintetică”.

CE VEDEM CĂ SE SCHIMBĂ DEJA?

Facebook a cercetat cum să detecteze fotografiile generate de IA prin inginerie inversă. De asemenea, compania a lansat în iunie 2020 o provocare de detectare a deepfake-urilor

Cercetătorii de la Universitatea de Tehnologie din Queensland au numărat 3,2 miliarde de fotografii și 720.000 de ore de videoclipuri care au fost disponibile pe internet în 2021

V7 Labs a dezvoltat un software bazat pe inteligență artificială ca extensie Google Chrome, care se conectează la browser pentru a detecta profilurile bot și imaginile generate de așa-numita tehnologie „deepfake”

ANEXA 3 – MOTOARELE ECONOMICE

Economia emoțională

DESPRE

Economia emoțională pune adevărul în pericol. Și când adevărul iese pe fereastră, de multe ori urmează libertatea. Oamenii nu realizează că tehnologia nu este neutră.

Cel mai bun mod de a atrage atenția este să știi cum funcționează mintea oamenilor. Puteți apăsa câteva butoane care îi vor face nu doar să vină (pe platforma voastră), ci să rămână cât mai mult posibil.

Mai multă atenție sau mai mult din timpul tău înseamnă mai mulți bani, motiv pentru care afacerile au un apetit infinit pentru a obține mai mult cât mai mult din cele două.

Timpul petrecut pe un site sau 'utilizatori activi 7 zile din 7' sunt moneda industriei tehnologice. Singura altă industrie care măsoară utilizatorii în acest fel este cea a traficantilor de droguri. Datorită modelului de afaceri bazat pe reclame, pur și simplu nu există nici o limită pentru cât de multă atenție ar dori de la tine.

Deci, dacă timpul și preferințele tale de cumpărături sunt folosite ca monedă de schimb, ce se întâmplă cu emoțiile? În ultimii ani, companiile tehnologice s-au grăbit să descopere cel mai bun mod de a utiliza și a inventa interacțiunea emoțională.

DE CE ESTE IMPORTANT PENTRU VIITORUL ADEVĂRULUI?

Futuristul Richard Yonck a inventat pentru prima dată termenul, descriind economia emoțională ca un ecosistem de dispozitive inteligente din punct de vedere emoțional și iterații software care vor schimba complet modul în care interacționăm cu mașinile.

Viitoarea economie emoțională și empatică va fi condusă de inteligența artificială? Mai este un drum lung de parcurs în realizarea unei economii a empatiei și a emoțiilor. Pe lângă tehnologie și cercetare, există considerații etice și morale, cum ar fi riscul de părtinire în IA. Dar dezvoltarea economiei IA avansează și putem fi încrezători că interfața conversațională va fi noua normă în viitor.

CE VEDEM CĂ SE SCHIMBĂ DEJA?

MySocialTruth este un proiect ce îi încurajează pe tineri să își împărtășească experiențele pe și în afara rețelelor de socializare.

Pepper este un asistent robotic avansat ce poate recunoaște emoțiile umane analizând modificările tonului vocii, expresiile faciale, limbajul corpului și tipul de cuvinte folosite și poate fi programat să răspundă în consecință. Pepper este optimizat pentru interacțiunea umană și este capabil să interacționeze cu oamenii prin conversație și ecranul său tactil. Pepper a fost deja lansat în 100 de sucursale ale Mizuho Bank din Japonia, unde se ocupă de întrebările legate de serviciul clienți. Într-un viitor nu foarte îndepărtat, asistenții virtuali și robotici vor fi norma, asigurând fiecare interacțiune cu clienții.

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

Narațiuni post-pandemice 2040 – ARTEFACTE DIN VIITORUL ADEVĂRULUI

Inegalitatea veniturilor

DESPRE

Inegalitatea veniturilor este o altă problemă majoră cu care se confruntă majoritatea societăților în prezent. Lipsa capitalului economic necesar pentru o viață decentă nu privează oamenii doar de sănătate, hrană sau adăpost, ci și de accesul la educație și orice sursă de informare. Cu cât un individ este mai puțin educat, cu atât sunt mai mari șansele de a ajunge o victimă a dezinformării și de a lua decizii mai puțin favorabile lui.

Pe lângă educație, persoanele cu venituri mici sunt mult mai susceptibile de a fi victimele manipulării, dacă ne uităm la exemplele clasice din domeniul politic în care candidații în campaniile electorale oferă cadouri cetățenilor în schimbul unui vot și a multor promisiuni. Pentru o persoană al cărei venit este sub nivelul de existență, acel mic cadou poate fi valoros și astfel va accepta acordul de schimb. În acest caz, se iau în considerare efectele pe termen scurt, în funcție de nevoi. Efectele pe termen lung sunt luate în considerare numai atunci când nevoile primare sunt satisfăcute. Deci, dacă dorim ca o populație să se poată confrunta cu informațiile false, trebuie să asigurăm bunăstarea acelei populații.

CE VEDEM CĂ SE SCHIMBĂ DEJA?

[Aid for Rural Education Access Initiative \(AREAI\)](#) este o inițiativă care își propune să faciliteze accesul la educație pentru tinerii din medii defavorizate sau familii cu venituri mici. Programul colaborează cu școli din comunități marginalizate care nu au suficiente resurse pentru a facilita învățarea elevilor.

„Echipăm împreună 1000 de ghiozdane” este o inițiativă condusă de [Fabrica de Daruri](#). Prin acest proiect, mai mulți copii din medii defavorizate din România au primit cadou ghiozdane pentru școală complet echipate.

Polarizare

DESPRE

Polarizarea economică conduce la un dezacord tot mai mare cu privire la fapte și interpretări ale acelor fapte și estomparea graniței dintre opinie și fapte prin crearea a două sau mai multe părți opuse, fiecare cu propriile convingeri. Aceste grupuri polarizate pot deveni insulare în gândirea și comunizarea lor (de exemplu, în camerele de ecou formate pe rețelele de socializare).

DE CE ESTE IMPORTANT PENTRU VIITORUL ADEVĂRULUI?

Imaginați-vă o lume în care fiecare grup își dezvoltă propria interpretare a faptelor și informațiilor, fapt ce poate face ca informațiile false să prolifereze și să devină înrădăcinate.

CE VEDEM CĂ SE SCHIMBĂ DEJA?

[SPRING](#) este un accelerator care lucrează cu întreprinderi orientate spre creștere pe inovații care pot transforma viețile adolescenților cu vârsta între 10 și 19 ani care trăiesc în Africa de Est și Asia de Sud.

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

Datele ca monedă

DESPRE

Poate te-ai întrebat de mai multe ori cum reușesc platformele de social media să producă un venit având în vedere că pot fi accesate ușor cu ajutorul internetului. Ei bine, trebuie să fim siguri de un lucru. Atunci când ceva este gratuit, noi devenim produsul. Acesta este principiul pe care funcționează majoritatea modelelor de afaceri bazate pe date.

Facebook, Instagram, Youtube sunt doar câteva exemple de astfel de afaceri. Când devenim utilizatori, lăsăm în urmă un fel de hartă a personalității noastre. Ce hobby-uri avem, la ce evenimente culturale ne place să participăm, preferințele legate de muzică, filme, cărți, haine, alimentație și tot felul de astfel de informații despre noi. Informații care pot ajunge ulterior să fie vândute către diverse companii care doresc să ne capteze atenția. Și aici ne putem referi la reclamele personalizate. De câte ori ți s-a întâmplat să cauți un anumit produs pe internet și apoi să primești mai multe reclame pe același subiect?

În prezent sunt din ce în ce mai multe discuții despre utilizarea datelor și care este limita pe care companiile nu ar trebui să o depășească pentru a nu încălca principiile eticii. Și pe măsură ce tehnologia avansează și va putea citi mai bine informațiile pe care le lăsăm pe internet, în viitor va fi foarte important să înțelegem cum sunt folosite datele noastre și să avem încrederea, dar și certitudinea că vor fi folosite în beneficiul și nu împotriva noastră. Cu alte cuvinte, să cunoaștem adevărul.

CE VEDEM CĂ SE SCHIMBĂ DEJA?

[Universitatea Babeș-Bolyai](#) oferă un curs numit „Etica datelor”, al cărui scop este de a-i învăța pe studenți să analizeze aspectele etice legate de confidențialitatea și controlul informațiilor.

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

ANEXA 4 – STATUSUL POLITIC

Creșterea mișcărilor extremiste și a radicalizării

DESPRE

După al Doilea Război Mondial, de-a lungul anilor au apărut partide politice și mișcări extreme, dar niciodată nu au avut un impact mai mare ca acum. Ultimii 2 ani au schimbat multe lucruri la nivel global, de la un nivel abstract de discuție, oamenii par să devină mai radicali în toate subiectele sociale și politice (Covid-19, războiul din Ucraina, schimbările climatice și imigranți). Puterea în discuție a drepturilor deja garantate este un fenomen care se întâmplă deja (vezi avortul în SUA, educația sexuală și de gen în multe țări europene, zonele anti LGBTQ în Polonia, legislația transfobă în Ungaria).

Lucrurile pe care le luăm de bune nu mai sunt atât de garantate, ci mai degrabă puse la îndoială de politicienii de dreapta, care acum, spre deosebire de trecut, au și mai multă putere.

În ultimul timp, toate părțile implicate au format grupuri extreme care se ciocnesc frecvent în principal din cauza teoriei și propagandei conspirației, fie că vorbim de Covid-19, xenofobie, imigranți, mișcările LGBTQ, schimbări climatice, etc.

DE CE ESTE IMPORTANT PENTRU VIITORUL ADEVĂRULUI?

În viitor, va fi mai greu de luptat cu temele folosite de aceste grupuri extremiste, iar adevărul va ieși și mai greu la iveală. Viitorul este contestat acum, vezi Naomi Klein „[This Changes Everything](#)”, unde schimbările climatice sunt tratate din mai multe puncte de vedere precum social, politic și economic.

CE VEDEM CĂ SE SCHIMBĂ DEJA?

În 2018, un grup ecologist radical nou a apărut în Regatul Unit. Organizația strânsă s-a numit Extinction Rebellion sau „XR” și își propunea să crească gradul de conștientizare cu privire la schimbările climatice prin proteste perturbatoare. Activiștii XR au organizat „die-ins” dramatice și au închis podurile și stațiile de metrou din Londra.

În ianuarie 2022, extremiștii de dreapta au luat cu asalt primăria Timișoara, vizând primarul născut în Germania, [Dominic Fritz](#). Partidul de extremă dreapta (AUR) și gruparea neo-nazistă, New Right (ND) s-au aflat în spatele violenței care devine din ce în ce mai populară și provoacă o problemă politică majoră.

Naționalismul cibernetic al Chinei iese în evidență parțial datorită infrastructurii și reglementărilor digitale unice a țării. [Potrivit mai multor experți, internetul facilitează naționalismul digital din China.](#) Platforme precum Weibo, WeChat și Tencent, care în sine sunt reflectări ale suveranității naționale, modelează natura naționalismului digital. [Mișcările din rețelele sociale, cum ar fi Milk Tea Alliance](#) – o comunitate online pan-asiatică care cuprinde internați din țări precum Thailanda, Hong Kong, Taiwan, Myanmar și, ocazional, Vietnam și Filipine – își exprimă scepticismul cu privire la rolul Chinei în regiune și încearcă adesea să combată trolii naționaliști chinezi (adeseori xenofobi) pe rețelele de socializare.

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

Narațiuni post-pandemice 2040 – ARTEFACTE DIN VIITORUL ADEVĂRULUI

Ascensiunea naționalismului

DESPRE

În ultimii ani, creșterea naționalismului se vede peste tot și în orice. De la alegerea lui Donald Trump până la Brexit, precum și în țări UE cum ar fi: Ungaria, Polonia și România. Uitându-ne la politicile naționaliste ale președintelui Rusiei Vladimir Putin, fostul prim-ministru japonez Shinzō Abe, omologul său indian Narendra Modi și președintele turc Recep Tayyip Erdoğan, succesul partidelor de extremă dreapta la alegerile din Italia, Germania și Austria din 2017 și 2018, naționalismul pare să fie în creștere la nivel global (Bremmer, 2017; Economist, 2016; Economist, 2017b). Acoperirea știrilor despre naționalism a fost globală, concentrându-se pe alegerile din SUA și referendumul britanic, dar și politicile guvernamentale din Filipine, China și India, precum și din Africa de Sud.

În ultimii ani, rețelele de socializare au fost învinuite pentru încurajarea tipului de sentimente naționaliste de excludere care au dus la Brexit, ascensiunea lui Donald Trump și Jair Bolsonaro și genocidul în Myanmar. Iar realitatea care se dezvoltă rapid este că tehnologiile informaționale și comunicaționale transformă naționalismul. De la Google la Facebook și Weibo, multitudinea și accesibilitatea acestor platforme au permis o participare mai largă la toate felurile de discurs. Chiar și în regimurile autoritare sau semi-autoritare în care există cenzură pe internet, rețelele de socializare pot oferi noi canale de exprimare politică, de creare a identității și de construire a comunității.

În România, după alegerile parlamentare din decembrie 2020, subiectul naționalismului a reapărut în politica românească și a introdus în parlamentul său un nou partid naționalist – Alianța pentru Unirea Românilor (AUR).

DE CE ESTE IMPORTANT PENTRU VIITORUL ADEVĂRULUI?

În viitor, se așteaptă să crească mișcările anti-globalizare, populismul și etno-naționalismul. Deja există țări în Europa care adoptă legi naționaliste, cum ar fi: Ungaria și Polonia. În combinație cu pandemia de Covid-19, războiul din Ucraina și imigrația vastă din Asia și Africa, organizațiile de dreapta ar putea fi în creștere în toată Europa.

CE VEDEM CĂ SE SCHIMBĂ DEJA?

În 2021, guvernul francez a interzis grupul de extremă dreaptă și anti-imigrație „Generation Identitaire” printr-un decret guvernamental, deoarece a promovat „discriminarea, ura și violența” și a luat forma unei miliții private.

De asemenea, agenția națională de informații a Germaniei, Oficiul Federal pentru Protecția Constituției, a plasat Alternativa pentru Germania (AfD) – cel mai mare partid de opoziție din Germania – sub supraveghere pentru că reprezenta o amenințare la adresa democrației și se presupunea că ar avea legături cu extremismul de dreapta.

Era „Algocrației”

DESPRE

„Algocrația” transformă lumea noastră din genul de loc în care omul stabilește politica implementată de om într-o lume în care politica concepută de oamenii de știință a datelor este implementată de un algoritm – iar această mișcare zguduie infrastructura noastră foarte democratică.

Algoritmii pot salva vieți, eficientiza procesele birocratice și pot face modelele organizaționale mai eficiente sau chiar pot da naștere unor noi modele de afaceri. Cu toate acestea, ei pot afecta, de asemenea, (direct sau indirect) viețile oamenilor și munca lor, ajungând chiar până la a denatura economia, societatea sau politica. Între algocrație și capitalismul de supraveghere, rolul algoritmilor devine din ce în ce mai important, concentrând puterea globală în mâinile a foarte puține corporații.

Dar dacă „puterea” politică (și socială/economică) ar fi concentrată în mâinile celor capabili să modeleze și să controleze algoritmi? În această fază evolutivă delicată a informaticii și istoriei umane, este o prioritate să studiem și să înțelegem nu numai potențialul și oportunitățile oferite de aceste sisteme, care sunt fără îndoială multe, ci și impacturile macroeconomice, sociale, politice și organizaționale pentru a defini o nouă cultură (pe bază de cod) și regulile după care se poate extinde.

DE CE ESTE IMPORTANT PENTRU VIITORUL ADEVĂRULUI?

Imaginați-vă o lume în care vi se spune că nu puteți beneficia de tratament, deoarece un algoritm a stabilit că, în general, fondurile spitalelor trebuie să fie distribuite în altă parte.

CE VEDEM CĂ SE SCHIMBĂ DEJA?

[Aneesh Aneesh](#) este profesorul/cercetătorul care a teoretizat conceptul de algocrație (un model de organizare fără verificări birocratice convenționale, ci mai degrabă ghidat de coduri și algoritmi) după ce a efectuat o serie de studii și analize etnografice „pe teren”, în principal între India și Statele Unite, explorând modul în care evoluțiile tehnologice schimbă modul în care se poate face și organiza o muncă.

Corectitudinea politică

DESPRE

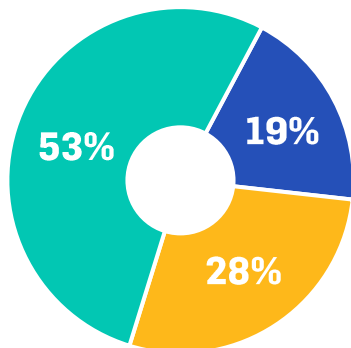
Pe scurt, 'political correctness' (corectitudinea politică) înseamnă evitarea limbajului și a acțiunilor care insultă, exclud sau dăunează persoanelor care se confruntă deja cu dezavantaje și discriminare. Dar în acest moment, conceptul de 'politically correct' este asociat de către oameni cu incapacitatea de a acționa și de a se comporta așa cum doresc. Deseori, persoanele care practică corectitudinea politică sunt acuzate că refuză altor persoane dreptul la libertatea de exprimare.

Chiar acum, oamenii se întreabă dacă corectitudinea politică merge prea departe. Cu atât de multe schimbări în ultimii ani, viitorul corectitudinii politice este incert.

CE VEDEM CĂ SE SCHIMBĂ DEJA?

Într-un sondaj din 2019 realizat de Australia Talks National, mai mult de două treimi dintre australieni consideră că „political correctness” a „mers prea departe” iar concetățenii lor se ofensează prea ușor. În Australia atitudinile față de corectitudinea politică au variat considerabil în funcție de utilizarea rețelelor de socializare de către respondent. Dintre persoanele care au folosit Twitter, de exemplu (aproximativ 35% din populație), doar 55% au fost de acord că această corectitudine politică a mers prea departe.

ANEXA 5 – REZULTATE

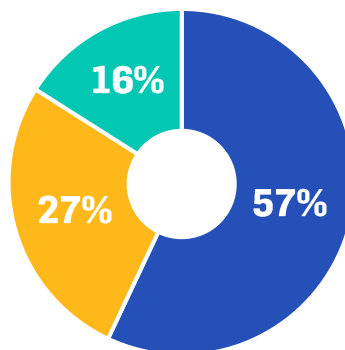
În ceea ce privește drepturile omului, credeți că, în România în 2040, acestea vor fi protejate/respectate...

● Mai mult decât în prezent

● La fel ca în prezent

● Mai puțin decât în prezent

În ceea ce privește discriminarea grupurilor minoritare de către majoritate, credeți că în 2040 tinerii din România vor discrimina...

● Mai mult decât în prezent

● La fel ca în prezent

● Mai puțin decât în prezent

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

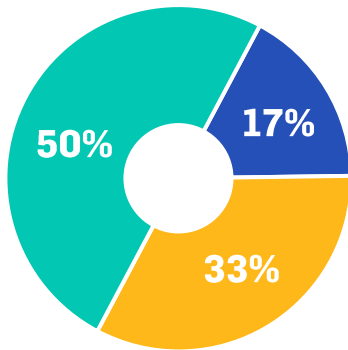

Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

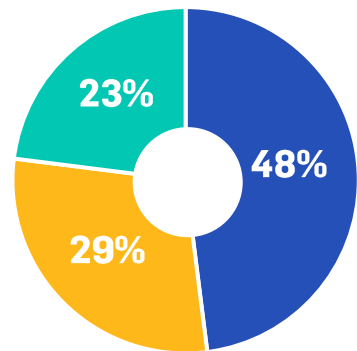
Credeți că, în 2040, tinerii din România vor crede în statistică, fapte și știință...

● Mai mult decât în prezent

● La fel ca în prezent

● Mai puțin decât în prezent

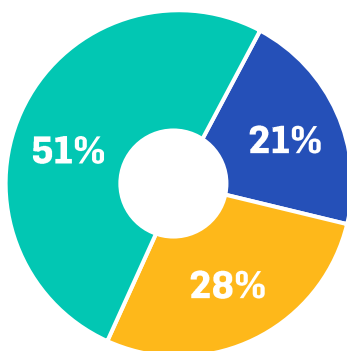
Crezi că nivelul general de încredere în oamenii din jurul tău, în 2040 în România, va fi...

● Mai mare decât în prezent

● La fel ca în prezent

● Mai mic decât în prezent

Credeți că în 2040, în România, mișcările și inițiativele extremiste vor fi...

● Mai multe decât în prezent

● La fel ca în prezent

● Mai puține decât în prezent

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

FUTURE STATION

Spot the early signs of future change

Dacă ar fi să te pui în „pantofii” unei persoane care lucrează cu tineri, ce acțiuni crezi că pot fi întreprinse pentru a contribui la realizarea unui scenariu optimist de viitor?

Ajutând tinerii să vadă și să experimenteze diferite stiluri de viață, locuri, culturi. Creșterea gradului de conștientizare și toleranță ar putea fi un pas bun.

Empatie, creativitate, activități de dezvoltare Soft skills, nu numai Hard.

O mulțime de voluntariat și interacțiuni între tineri pentru a încuraja comunicarea și activități pentru a opri agresiunea și abuzul.

Trebuie să insistăm asupra dezvoltării gândirii critice. Susținerea opiniilor cu argumente solide. Practicarea gândirii laterale.

Încurajarea tinerilor să dezvolte o mentalitate de tip "growth mindset" - subliniind importanța efortului și a rezilienței în fața eșecurilor, mai degrabă decât considerând inteligența sau talentul ca fiind trăsături fixe.

Lucrez cu tinerii și observ cât de mare impact are faptul de a fi autentic, sincer cu aceștia. Majoritatea asociază adulții cu un auditoriu care privește de sus și nu acceptă perfecționarea. Faptul de a face o echipă care se implică în dezvoltarea reciprocă poate fi de un real folos.

Ar fi util dacă ar învăța să lucreze cu emoțiile și să ofere tinerilor, prin diverse metode, experiențe complexe de învățare despre acceptare, cooperare, dezvoltare.

Dezvoltarea gândirii prospective și a gândirii critice dar practic și corelat cu realitatea

Tinerii ar trebui să învețe cum funcționează viața, cum funcționează banii (alfabetul financiar) și să gândească dincolo de principiu

Cred că ar trebui să se acorde mai multă importanță opiniilor tinerilor, să fie învățați să gândească critic, educația să se concentreze mai mult pe aptitudinile și vocația tinerilor, pentru a-i stimula.

Cred că tinerii trebuie formați pentru a gândi critic, a găsi sursele de informare relevante și a naviga prin acest 'information overload'.

Multă educație pentru diversitate; facilitând contexte de întâlnire cu tineri din alte țări, cu alte trăsături, religii.

Renunțarea la expresii de genul "pe vremea mea", "copiii din ziua de azi", conectarea la prezent, înțelegerea contextului și caracteristicilor generației actuale de elevi, dezvoltarea reală a inteligenței emoționale și a competențelor cheie în defavoarea stilului clasic de predare.

Actualizarea tuturor formărilor cu new trends în Digital, cu noile skills și noile evoluții STEM, crearea de locuri de muncă adaptate anului 2040.

Conștientizarea faptului că nu există un adevăr absolut, ci perspective asupra unui fapt.

Să începem să îi ascultăm mai mult, să îi înțelegem, să le oferim consiliere, orientare în carieră, să le oferim niște stagii de practică pentru a putea înțelege mai bine ce își doresc să facă în viitor.

Iceland
Liechtenstein
Norway **Active
citizens fund**

TRAFIC
2020

VIITORUL

E DEJA AICI...
DOAR CĂ NU E
DISTRIBUIT
UNIFORM!

W. GIBSON

Proiect derulat de:

MONOMYTHS
– Joyful learning experiences –

Cu sprijinul:

**FUTURE
STATION**

Spot the early signs
of future change

Material realizat cu sprijinul financiar Active Citizens Fund România, program finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014-2021. Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Granturilor SEE și Norvegiene 2014-2021; pentru mai multe informații accesați www.eagrants.org